

SISÄLTÖ

Rehtorin katsaus	2
Peruskoulutus	6
Tutkimus ja tutkijankoulutus	8
Alueellinen toiminta	10
Talous ja toimitilat	11
Henkilöstö	16
Kansainvälinen toiminta	18
Hallitus	20
Humanistinen tiedekunta	22
Kasvatustieteiden tiedekunta	24
Luonnontieteellinen tiedekunta	26
Lääketieteellinen tiedekunta	28
Taloustieteiden tiedekunta	30
Teknillinen tiedekunta	32
Painoalaysiköt	40
Alueelliset yksiköt	42
Tukiyksiköt	45
Tukipalvelut	46
Koulutus- ja tutkimuspalvelut	48
The University of Oulu in 2001	50

Rehtorin katsaus

LAURI H. J. LAJUNEN
Rehtori

Vuonna 2001 Oulun yliopisto hoiti tehtävänsä esimerkillisesti edellisten vuosien tapaan ja kehitti määrätietoisesti toimintaansa kaikilla päätuosalueilla siitä huolimatta, että yliopisto toimi perusmäärärahoiltaan ääri rajoilla. Syksyllä säädettiin uusi yliopistojen kehittämislaki, joka takaa tulevina vuosina yliopistoille minimitoimeentulon. Lakiin on kirjattu vähimmäisummat, joilla koko yliopistolaitoksen määrärahoja nostetaan lähivuosina. Vuonna 2001 Oulun yliopiston määrärahat lisääntyivät, mutta kasvu kului lähinnä palkankorotuksiin ja kasvaneisiin kiinteistökuluihin.

Oulun yliopisto on arvostettu tiedeyhteisö, jonka tulokset puhuvat puolestaan. Yliopiston kokonaishakijamäärä kasvoi edellisestä vuodesta 2,5 prosenttia, kun taas monessa muussa yliopistos-

sa hakijamäärät pienenivät. Avoinna olleisiin virkoihin oli hyviä hakijoita, ja useat tutkijat, opettajat ja opiskelijat saivat kotimaisia tai kansainvälisiä palkintoja ja huomionosoituksia. Viime neuvottelukierroksella Oulun yliopisto sai ainoana yliopistona kaikilla opetusministeriön kriteereillä tuloksellisuusrahaa. Perustutkintojen keskimääräiset suoritusajat lyhenivät kuten koko 1990-luvun ajan, eniten taloustieteissä ja luonnontieteissä.

Perustutkintoja suoritettiin ennätysmäärä, kaikkiaan 1 126 ja tohtorin tutkintoja 111. Sähkötekniikan ja tietotekniikan koulutusohjelmien opiskelijamäärien kasvu 1990-luvun puolivälistä lähtien alkaa näkyä selvästi diplomi-insinöörien tutkintojen määrän lisääntymisenä. Teknillistieteellisellä koulutuslalla jäätin uudesta, roimasti nostetusta tutkintota-

voitteesta vain noin 10 prosenttia. Tekniikan perustutkinnoissa tulos tavoitteisiin nähden oli maan paras. Kasvatustieteissä ja lääketieteellisillä koulutusaloilla saavutettiin perustutkintotavoitteet, mutta muilla aloilla korotetut tavoitteet jäivät vielä saavuttamatta.

Toiminta laajenee monimuotoisena

Kaikki Suomen yliopistot allekirjoittivat vuoden alussa Suomen virtuaaliyliopistosopimuksen. Oulun yliopisto on sen rakentamisessa vahvasti mukana. Uutena painoalana aloitti ympäristöala ja uutena moni- ja poikkitieteisenä koulutusohjelmana hyvinvointiteknologian koulutusohjelma. Verkostoitumista laajennettiin useiden uusien kansallisten ja kansainvä-

listen yhteistyösopimusten kautta.

Yliopiston laaja rakennusinvestointiohjelma eteni merkittävästi. Elokuussa vietettiin Sodankylän geofysiikan observatorion ja Ilmatieteen laitoksen yhteisen uuden päärakennuksen vihkiäisiä ja joulukuussa muurattiin arkkitehtuurin osaston uuden lisärakennuksen peruskiivi. Vuoden lopulla valmistui Tietotalo I sähkötekniikan osaston käyttöön. Lisäksi Senaattikiinteistö teki päätöksen Kontinkankaan uudisrakennuksen ja peruskorjauksen aloittamisesta lääketieteen ja Biocenterin tilatarpeita varten.

Yliopiston alueellinen toiminta sekä yhteistyö yritysmaailman ja julkishallinnon välillä sai laajasti huomiota osakseen ja siihen kävi tutustumassa useita arvovaltaisia vierailijaryhmiä kotimaasta ja ulkomailta.

Missio

Oulun yliopisto on kansainvälinen tiedeyliopisto, jonka perustehtävä on edistää Pohjois-Suomen sivistystä ja aineellista hyvinvointia.

Yliopisto tarjoaa korkeatasoisen oppimisympäristön kouluttaessaan erikoisalojen asiantuntijoita ja monialaisia osajia haastaviin kansallisiin ja kansainvälisiin tehtäviin.

Visio

Vuonna 2010 Oulun yliopisto on kansainvälisesti, kansallisesti ja alueellisesti vaikuttava ja tunnustettu oppimis- ja tutkimusyhteisö, jolla on sekä sivistys- että hyötytehtävä.

Oulun yliopisto on merkittävä osa eurooppalaista innovaatiojärjestelmää. Kaikki tutkimusyksiköt ovat hyvää kansainvälistä tasoa ja useat ovat johtoasemassa.

Oulun yliopisto antaa laadukasta ylintä opetusta ja on kansallisesti ja kansainvälisesti arvostettu.

Opetus- ja tutkimustyössään Oulun yliopisto käyttää tehokkaasti hyväkseen monialaisuuttaan.

Oulun yliopisto on opiskelijoita ja henkilökuntaa houkutteleva ja heistä huolehtiva tiedeyhteisö sekä haluttu yhteistyökumppani.

Arvot

Toiminnassaan Oulun yliopisto tavoittelee seuraavien arvojen toteutumista:

Eettisyys, joka edellyttää kaikessa toiminnassamme korkeata moraalia, suvaitsevaisuutta ja erilaisuuden hyväksyntää sekä rehellisyyttä itseä ja muita kohtaan.

Yhteisöllisyys, jolla tarkoitamme vuorovaikutteisuutta, avoimuutta, työhön ja yhteisöön sitoutumista sekä vastuunkantoa.

Autonomia toiminnan eri tasoilla, mikä antaa meille mahdollisuuden päättää keinoista ja tavoista yhteisten päämääriemme saavuttamiseksi ja joka yksilötasolla merkitsee riittävää liikkumatilaa.

Laatu ja yhteiskunnallinen vastuu, joilla ymmärrämme tasokkuutta ja innovatiivisuutta niin opetuksessa, tutkimuksessa ja hallinnossa kuin muussakin toiminnassamme sekä kaiken toimintamme itsearviointia ja vastuuta tulevaisuudesta.

Oulun yliopisto
TIETORUUTU 2001

Tiedekunnat	Koulutusalat	
Humanistinen	Humanistinen	
Kasvatustieteiden	Kasvatustieteellinen	
Luonnontieteellinen	Luonnontieteellinen	
Lääketieteellinen	Lääketieteellinen	
	Hammaslääketieteellinen	
	Terveydenhuolto	
Teknillinen	Teknillistieteellinen	
Taloustieteiden	Kauppätieteellinen	
Opiskelijamäärät	2001	2000
Alempaa tutkintoa opiskelevat	151	220
Perustutkinto-opiskelijat	12 142	11 617
näistä uusia	2 289	2 070
Jatko-opiskelijat	1 763	1 718
Muut opiskelijat	444	459
<i>Opiskelijat yhteensä</i>	<i>14 500</i>	<i>14 014</i>
Tutkinnot	2001	keskim. 1999–2001
Alemmat tutkinnot	85	99
Perustutkinnot	1 126	1 122
Jatkotutkinnot		
– lisensiaatti	49	60
– tohtori	111	114
Muut tutkinnot	95	113
<i>Kaikki tutkinnot yhteensä</i>	<i>1 466</i>	<i>1 508</i>
Henkilökunta (htv)	2001	2000
Opetushenkilökunta		
– professorit *	236	236
– muu opetushenkilökunta	630	633
Opetushenkilökunta yhteensä	866	869
Muu henkilökunta	1 088	1 080
Harjoittelukoulujen henkilökunta	126	128
Budjetin ulkopuolisin varoin palkattu henkilökunta	1 080	1 075
<i>Koko henkilökunta yhteensä</i>	<i>3 160</i>	<i>3 152</i>
* Professorin virkoja oli yhteensä 239		
Yliopiston rahoitus (1000 mk)	2001	2000
Yliopiston budjettirahoitus	639 686	631 925
Arvonlisävero	54 899	53 648
Harjoittelukoulujen rahoitus	56 288	50 001
Budjetin ulkopuolinen rahoitus	374 244	342 631
<i>Rahoitus yhteensä</i>	<i>1 125 117</i>	<i>1 078 205</i>

Tilat	2001	2000
<i>Tilat yhteensä (htm²)</i>	<i>214 615</i>	<i>206 345</i>
Julkaisuotoiminta	2000	keskim. 1998–2000
Tieteelliset julkaisut	2 035	2 050
Muut julkaisut	935	871
<i>Julkaisut yhteensä</i>	<i>2 970</i>	<i>2 920</i>
Kansainvälistyminen	2001	keskim. 1999–2001
Työskentely ulkomailla (yli 2 vkoa) lkm/yht. kk	166/438	185/492
Ulkomaiset vieraat (yli 2 vkoa) lkm/yht. kk	167/568	219/606
Oulussa opiskelevat ulkomaiset (väh. 1 kk)	2001	keskim. 1999–2001
– tutkinto-opiskelijat	218	199
– vaihto-opiskelijat	244	229
Ulkomailla opiskelevat Oulun yliopiston vaihto-opiskelijat	297	293
Keskeisiä suoritelukuja		
Perustutkinnon suorittamiseen käytetty aika vuosina (mediaani)	1999–2001	1998–2000
Humanistinen tiedekunta	6,55	6,49
Kasvatustieteiden tiedekunta	5,98	4,68
Luonnontieteellinen tiedekunta	6,45	6,12
Lääketieteellinen tiedekunta	5,72	5,72
Teknillinen tiedekunta	4,66	6,58
Taloustieteiden tiedekunta	4,83	5,17
<i>Koko yliopisto</i>	<i>5,81</i>	<i>5,88</i>
Varsinaiset budjettimenot mk/perustutkinnot	2001	2000
Perustutkinnot/opetushenkilökunta	568 100	564 700
Tohtorin tutkinnot/prof.	1,3	1,29
Kaikki julkaisut/prof.**	0,47	0,45
Tieteelliset julkaisut/prof.**	12,6	13,2
Työskentely ulkomailla (yli 2 vkoa yht. kk)/prof.	8,6	8,2
	1,7	2,4

**vuosien 2000 ja 1999 tiedot

Yliopistossa suoritettiin yhteensä 1 126 perustutkintoa. Lisäksi suoritettiin varhaiskasvatuksen 36 alempaa korkeakoulututkintoa eli alan ammatillista perustutkintoa. Kolmivuotiskaudeksi 2001—2003 asetettu 1 330 tutkinnon tavoite jäi vielä saavuttamatta.

Perustutkintojen määrät ovat kuitenkin pidemmällä aikavälillä kasvaneet. Valmistuneiden määrän kolmen vuoden keskiarvo oli vuosikymmen sitten vähän yli 750. Nyt se on yli 1 120.

Tutkintojen suoritusajat ovat samanaikaisesti lyhentyneet. Viime vuosikymmenen alussa kolmen vuoden liukuvana keskiarvona laskettu suoritus aika oli 6,5 vuotta. Nyt se on 5,8 vuotta. Lyhin valmistumisaika on kasvatustieteissä (4,7 vuotta) ja taloustieteissä (4,8 vuotta). Eniten suoritusajat ovat lyhentyneet luonnontieteellisessä, humanistisessa ja taloustieteiden tiedekunnassa.

Vuoden 2001 opiskelijavalinnassa yliopistoon pyrki kaikkiaan 8 876 hakijaa. Hakijamäärä kasvoi hieman edellisestä vuodesta. Vaikeinta oli päästä kasvatustieteelliselle ja kauppatieteelliselle koulutusalalle.

Perustutkinto-opiskelijoiden määrä oli yli 12 000. Uusia otettiin 2 290.

Peruskoulutus

Opetuksen kehittäminen jatkuu

Oulun yliopistossa on pitkään tehty tuoksellista opetuksen ja oppimisen kehittämistyötä. Opetushenkilöstölle on järjestetty monipuolista pedagogista koulutusta. Yliopistoon on luotu opetuksen tukirakenne, jonka ytimenä on opiskelijakeskeinen arviointi- ja palautejärjestelmä, laitosten kehittämisyöryhmät, meritointijärjestelmä ja opetuksen kehittämisyksikön toiminta. Lisäksi perustointiin kuuluu tehokas tuutorointi eri muodoissaan. Perusopetuksen kehittämisen tilanne on siten yliopistossa kohdullisen hyvä.

Perustutkintojen kehittämisstrategia syntyi opetuksen kehittämisen periaateohjelman ja tiedekuntien laatimien omien strategioiden pohjalta opetusmi-

nisteriön toimeksiannosta. Osana tiedekuntien kanssa käytäviä tulosneuvotteluja yliopisto seuraa tiedekuntien strategioiden toteutumista.

Peruskoulutusstrategian pääpaino on opetussuunnitelmatyössä ja opiskelijapolun tukitoimien järjestämisessä. Eriytyisen tärkeäksi nähtiin opintojen etenemisen esteiden poistaminen ja opiskelijapolun tukeminen tehokkaan ohjauksen avulla. Laitosten opetuksen kehittämissuunnitelmien toimintaa ja jatkuvan itsearvioinnin prosessia halutaan tukea entistä pontevammin.

Systemaattista opetussuunnitelmien kehittämistyötä jatkettiin. Ydinainesanalyysi ja kurssien kuormittavuuslaskenta on tehty kokonaisuudessaan luonnontieteellisessä, teknillisessä ja lääketieteellisessä tiedekunnassa, ja opetussuunnitel-

maudistus on käynnissä kaikissa tiedekunnissa. Vuoteen 2004 mennessä jokaisen koulutusohjelman tai vastaavan on tarkoitus olla rakenteeltaan sellaisessa kunnossa, että opiskelija voi vaikeuksitta suorittaa tutkinnon määräajassa.

Opintoneuvontakoulutuksen ja opintojen ohjauksen tehostettu kehittäminen aloitettiin. Sitä varten selvitettiin opinto-ohjauksen nykyinen tilanne yliopistossa. Tarkoitus on suunnata säännöllisesti tukitoimia opintoneuvojien työhön ja nostaa sen arvostusta.

Yliopiston hallitus hyväksyi syksyllä opetusansioiden huomioon ottamista ja portfolioiden arviointia koskevat uudet ohjeet. Niiden ansiosta opetuksen meritointijärjestelmän uskottavuus ja kehittämiskäymät parantuivat. Uusissa ohjeissa painotetaan aiempaa informatiivisempien

virantäyttöselosteiden laadintaa ja opetusvirkojen täytölle ja siihen liittyvälle arvioinnille rakennettiin selkeämpi menetelytapa. Portfolioiden roolia opetusansioiden arvioinnissa tullaan korostamaan.

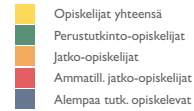
Arviointia projekteissa

Yliopistossa on käynnistetty kolmivuotinen sisäisen arvioinnin projekti, jonka puitteissa laitoksissa suoritetaan konsultoivaa arviointia. Arvioinnin pohjana ovat laitosten itsearviointiraportit, opetuksen seuraaminen sekä opiskelijoiden ja opettajien haastattelut. Arvioinnin toteuttavat opetuksen kehittämistoimikunnan jäsenet osana yliopistossa järjestettävää sisäistä arviointikoulutusta.

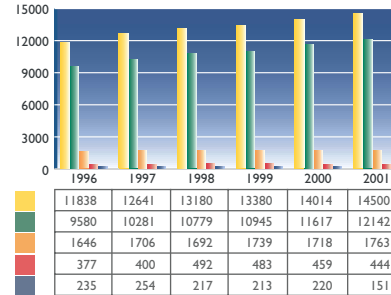
Korkeakoulujen arviointineuvosto on myöntänyt yliopistolle määrärahan kan-

sainvälisen benchmarking-arvioinnin toteuttamiseen seitsemän pilottilaitoksen kanssa. Arvioinnilla käynnistettiin jatkuva koulutusohjelmayhteistyö ulkomaisen yhteistyösapuolien kanssa. Projekti on paitsi kansallisesti myös kansainvälisesti ainutlaatuinen vertailevan arvioinnin kehittämishanke.

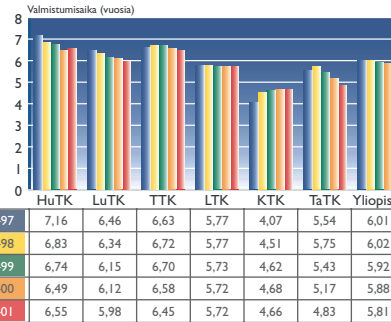
Yliopisto koordinoi edelleen valtakunnallista tieto- ja viestintätekniikan opetuskäytön koulutusta tarjoavaa virtuaaliyliopistohanketta TieVie, jota toteuttaa viiden yliopiston verkosto. Hanke edistää tietotekniikan käyttöönottoa opetuksessa ja tukee virtuaaliyliopiston kehittymistä tarjoamalla koulutusta kaikkien Suomen yliopistojen opettajille ja tukihenkilöille. Vuonna 2001 TieVie-koulutuksiin osallistui yhteensä 260 yliopisto-opettajaa.

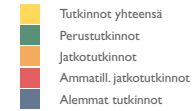
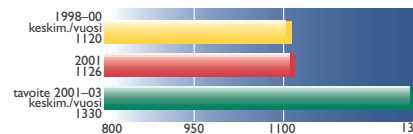
Opiskelijat 1996–2001

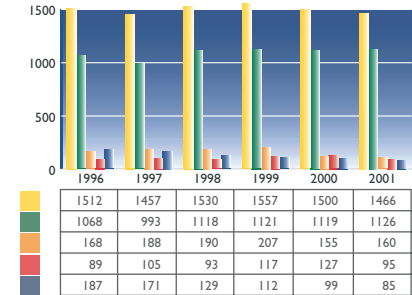
Perustutkintojen keskimääräiset valmistusajat (med)

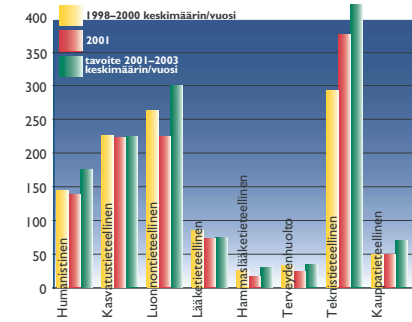
Vuosina 1998–2001 suoritettujen perustutkintojen ja tavoite vuosiksi 2001–2003

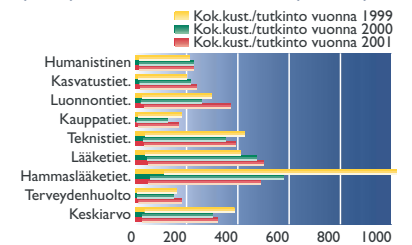
Suoritettujen tutkintojen yhteensä 1996–2001

Vuosina 1998–2001 suoritettujen perustutkintojen ja tavoite vuosiksi 2001–2003 koulutusaloittain

Perustutkintokoulutuksen kustannukset/tutkinto (3 v ka) 1999–2001 koulutusaloittain (1000 mk)

Tutkimus ja tutkijankoulutus

Yliopisto säilytti vuoden 2001 aikana tehokkuutensa sekä tutkimuksessa että tieteellisessä jatkokoulutuksessa. Huomiota on kiinnitetty myös tutkimuksen laatuun, strategiseen suunnitteluun ja yhteistyöhön huolimatta taloudellisesti vaikeasta tilanteesta.

Tieteellisten julkaisujen määrä pysyi viimeisimpien käytävissä olevien tilastojen (KOTA 2000) mukaan keskimääräisellä valtakunnallisella tasolla. Julkaisujen kokonaismäärä oli 2 035, ja professoria kohti sama kuin edellisenä vuonna: 9,1.

Oma tiedepoliittinen ohjelma

Yliopiston hallitus hyväksyi marraskuussa uuden tiedepoliittisen ohjelman, jossa kiinnitetään erityistä huomiota laa-

dukkaan tutkimuksen edellytysten kehittämiseen. Sen valmistellut yliopiston tiedeneuvosto linjasi keinoiksi laatuysikköpolitiikan, resurssien tehokkaan ja suunnitelmallisen käytön ja monitieteistä rakennetta hyödyntävän yhteistyön. Keinoja ovat myös entistä koordinoitumpi tutkijankoulutus ja määrätietoinen rekrytointipolitiikka.

Oulun yliopisto on osallistunut sekä valtakunnalliseen huippuyksikköohjelmaan että valinnut omat tutkimuksen laatuysiköt. Kansalliseen tutkimuksen huippuyksikköohjelmaan vuosille 2000–2005 kuuluu Biocenter Oulun kollageenitutkimusyksikkö. Uudeksi tutkimuksen huippuyksiköksi vuonna 2002 alkavaan ohjelmaan valittiin populaatiogeneettisten analyysien yksikkö, joka toimii sekä Oulun että Helsingin yliopistossa.

Yliopisto on valinnut neljä tutkimuksen sisäistä laatuysikköä vuosiksi 2001–2003. Ne edustavat neurologian ja lääketieteellisen biokemian, sisätautien ja informaationkäsittelyn, ekologian ja tähtitieteen tutkimusaloja. Kolme laatuysikköistä on tieteidenvälisiä edustaen mm. lääketiedettä ja informaatioteknologiaa. Laatuysiköt ovat verrattain uusia ja suhteellisen pieniä yksiköitä, joissa nuoret tutkijat ovat hyvin edustettuina. Yliopistossa toimii myös kaksi vuonna 2000 valittua nuorten tutkijoiden ryhmää.

Tutkimusta painoaloilla

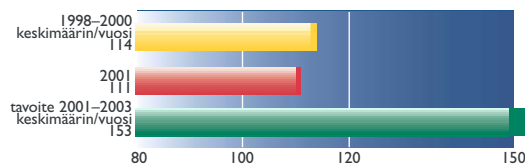
Oulun yliopisto on monialainen ja pyrkii säilyttämään korkean tutkimuksen tason kaikilla edustamillaan tieteenaloilla. Aiemmin valitut kolme tutkimuksen

painoalaa ovat biotekniikka, informaatiotekniikka ja pohjoisuustutkimus, joilla on omat sateenvarjo-organisaationsa.

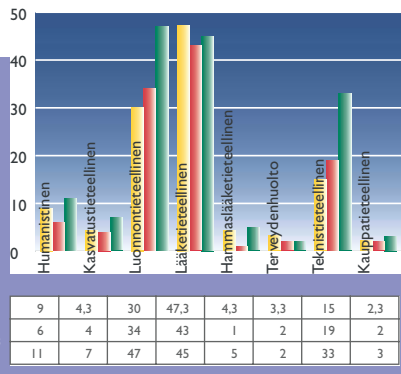
Uutena painoalana aloitti elokuun 2001 alusta ympäristöala, joka kattaa yliopiston ympäristöön ja luonnonvarojen kestäväan käyttöön liittyvän toiminnan laaja-alaisena monitieteisenä kokonaisuutena. Painoalan yhteistyöorganisaationa toimii NorNet-verkosto, joka tekee yhteistyötä yliopiston ulkopuolisten asian tuntijoiden, kuten ympäristöhallinnon ja sektoritutkimuslaitosten kanssa. Tarkoituksena on mm. käynnistää ympäristöalan monitieteinen tutkijakoulu.

Pohjoisuustutkimuksen yhteistyötä edistettiin käynnistämällä syksyllä Lapin tutkimusasemien yhteistyöohjelma (LAPBIAT-verkosto), joka toimii seitsemän tutkimusaseman yhteistyökonsor-

Vuosina 1998–2001 suoritettujen tohtorintutkinnot ja tavoite vuosiksi 2001–2003

Vuosina 1998–2001 suoritettujen tohtorintutkinnot ja tavoite vuosiksi 2001–2003 koulutusaloittain

tiona. Koordinoinnista vastaa Oulun yliopistoon kuuluva Sodankylän geofysiikan observatorio.

Tutkijankoulutus

Oulun yliopistossa suoritettiin 111 tohtorintutkintoa ja 49 lisensiaatin tutkintoa eli tieteellisiä jatkotutkintoja yhteensä 160. Naisia tohtorintutkinnon suorittaneista oli 45 prosenttia. Tohtorintutkintoja suoritettiin kolme prosenttia enemmän kuin edellisellä vuonna. Lisensiaatin tutkintoja suoritettiin lähes sama määrä kuin edellisellä vuonna. Tohtorintutkintotavoite nousi vuoden alusta 153 tutkintoon ja siitä jäätin vielä selvästi.

Oulun yliopistosta koordinoitiin vuoden aikana viittä opetusministeriön rahoittamaa tutkijakoulua. Tutkijakoulu-

paikkoja niissä on yli sata. Suurin osa tutkijakouluista on verkostotyyppisiä yhteistyötutkijakouluja, joten koordinaatioyliopiston mukainen tarkastelu ei anna täysin tarkkaa kuvaa tohtorikoulutettavien määrästä eri yliopistoissa. Oulun yliopisto onkin merkittäväällä tavalla mukana muualta koordinoitavissa tutkijakouluissa.

Oulun yliopisto pyrkii jatkossa kehittämään kansallisen tutkijakoulun statuksen omaavia tutkijakouluja sekä omia tutkijakoulujaan ja niiden toimintamuotoja. Jälkimmäisistä mainittakoon esimerkkinä lääketieteelliseen tiedekuntaan perustettu kliinis-epidemiologinen tutkijakoulu.

Oulun yliopiston julkaisutoiminta 1999–2001

Koulutusala	Tieteelliset julkaisut			Muut julkaisut			Yhteensä		
	1999	2000	2001	1999	2000	2001	1999	2000	2001
Humanistinen	145	144	117	144	180	194	289	324	311
Kasvatustieteellinen	89	79	93	171	132	148	260	211	241
Kauppatieteellinen	39	45	37	19	17	12	58	62	49
Luonnontieteellinen	495	470	505	115	151	105	610	621	610
Lääketieteellinen	669	762	801	140	105	106	809	867	907
Hammaslääketiet.	64	44	63	2	22	12	66	66	75
Terveydenhuolto	28	48	32	20	21	20	48	69	52
Teknillistieteellinen	377	386	426	181	190	152	558	576	578
Erilliset laitokset	77	57	61	178	117	70	255	174	131
Yhteensä	1983	2035	2135	970	935	819	2953	2970	2954

Aineistossa eivät ole mukana käännöstyöt, toimitetut teokset ja painetut abstraktit.

Alueellinen toiminta

Yhteiskunnallinen palvelutoiminta on yksi yliopiston päätulosalue. Siinä korostuu yliopiston suhde toimintaympäristöönsä ja yhteistyö sen kanssa.

Vuonna 2001 keskeistä oli toiminta käynnistetyssä aluekeskusohjelmassa. Oulun yliopisto osallistui aktiivisesti kahdeksaan aluekeskusohjelmaan: Oulun seudun, Koillismaan, Oulun Eteläisen, Raahen seudun, Kainuun, Iisalmen aluekeskuksen, Kokkolan seudun ja Kemi-Tornio -alueen.

Oulun seudun aluekeskusohjelmaan liittyneellä kasvusopimuksella yliopisto sitoutui keskeisten kasvualojen kehittämiseen ja Oulun kaupunki vastavuoroisesti niiden paikalliseen rahoittamiseen. Viiteen aluekeskusohjelmaan liittyi seudullisen korkeakoulustrategian muotoileminen. Vuoden aikana valmistuivat Kajaa-

nin alueen, Oulun Eteläisen ja Koillismaan alueelliset korkeakoulustrategiat. Vastava työ käynnistyi Raahen ja Kemi-Tornion seuduilla.

Yliopisto sai alueellisen toimintansa kehittämiseen valtioneuvoston päätöksellä erityisrahoitusta 3,5 mmk. Rahoitus kohdennettiin viiteen kohteeseen. Se paransi merkittävästi yliopiston mahdollisuuksia toimia alueellisena kehittäjänä.

Yliopiston neuvottelukunnan ja alue-neuvottelukunnan toiminta yhteistyöfoorumina sidosryhmien kanssa jatkui aiempaan tapaan. Yliopisto osallistui myös Pohjois-Pohjanmaan tietoyhteiskuntafoorumiin ja tietoyhteiskuntaohjelmaan.

RAIMO AHONEN

Talous ja toimitilat

Kokonaisrahoitus

Yliopistojen välisessä rahoitukseen perustuvassa vertailussa käy selville, että Oulun yliopiston osuus yliopistojen kokonaisrahoituksesta vuonna 2001 oli sama kuin edellisenä vuonna. Budjettirahoituksen suhteellinen osuus laski 10,6 %:sta 10,5:een ja ulkopuolisen rahoituksen osuus nousi 8,6 %:sta 8,7:ään.

Suomen Akatemian yliopistoille suunnattavasta rahoituksesta Oulun yliopisto sai 9,9 %, kun vastaava osuus edellisvuonna oli 8,8 %. Tekesin yliopistoille osoittamasta rahoituksesta Oulun yliopiston osuus oli 10,1 % edellisvuoden osuuden oltua 9,1 %.

Yliopiston kokonaisrahoitus arvonalisävero mukaan lukien toimintavuonna 2001 oli 1073,8 miljoonaa markkaa. Kasvua vuoteen 2000 verrattuna oli 42,6

miljoonaa markkaa eli 4,1 %. Kokonaisrahoituksesta harjoittelukoulujen osuus oli 55,9 miljoonaa markkaa, 5,4 miljoonaa markkaa edellisvuotta enemmän.

Yliopiston suora budjettirahoitus kasvoi 15,4 miljoonaa markkaa eli 2,1 %. Sen osuus kokonaisrahoituksesta oli 69,9 %. Suoran budjettirahoituksen kasvu johtui lähinnä aloituspaikkojen lisäyksestä ja palkkaratkaisun vaikutuksesta. Suoraa budjettirahoitusta vähentävä tekijä oli laskennallisen kaavan käyttö perusrahoitusta määrätessä.

Yliopiston ulkopuolinen rahoitus kasvoi 27,2 miljoonaa markkaa eli 9,2 % vuodesta 2000. Sen osuus yliopiston kokonaisrahoituksesta oli 30,1 %. Yliopistolle asetettua tavoitetta lisätä ulkopuolista rahoitusta on tältä osin pystytty toteuttamaan. Opetusministeriön erillispäätök-

sillä myönnettyjen määrärahojen käyttö laski 38,9 % vuoteen 2000 verrattuna.

Rahoitusmuodoittain tarkasteltuna ulkopuolisesta rahoituksesta suurin oli yhteistoimintatutkimuksen osuus: 11,8 % yliopiston kokonaisrahoituksesta ja 39,0 % ulkopuolisesta rahoituksesta. Seuraavina olivat maksullinen palvelutoiminta, jonka osuus oli 7,6 % kokonais- ja 25,3 % ulkopuolisesta rahoituksesta, ja Suomen Akatemian rahoitus: 5,5 % kokonais- ja 18,3 % ulkopuolisesta rahoituksesta. Ulkopuolisesta rahoituksesta kasvoi suhteellisesti eniten läheteiden ja suora-veloituksen kautta tuleva rahoitus. Eniten väheni työllisyysrahoitus, alle puoleen vuoteen 2000 verrattuna.

Rahoituslähteittäin tarkasteltuna suurin osa ulkopuolisesta rahoituksesta tuli valtion yksiköiltä: 206,5 miljoonaa markkaa eli 63,8 %. Kotimaiset yritykset olivat toiseksi suurin ulkopuolinen rahoittajaryhmä 44,3 miljoonalla markalla (13,7 %). Kolmantena olivat kunnat ja kuntainliitot 21,1 miljoonalla markalla (6,5 %). Ulkomaisen rahoituksen määrä nousi edellisestä vuodesta 11,5 miljoonalla markalla eli 73,7 %:lla.

Ulkopuolisin varoin toteutettuja projekteja oli vuonna 2001 käynnissä 1876

kappaletta. Keskimääräinen projektin koko oli noin 169 000 markkaa.

Prosentuaalisesti ja markkamääräisesti suurin kasvu edellisvuoteen verrattuna oli muissa palkkamenoissa: prosentuaalisesti 5,4 ja markkamääräisesti 33,8 miljoonaa. Palkkamenojen osuus kokonaisrahoituksesta oli 61,9 %.

Kokonaisrahoitus tulosyksiköittäin

Tulosyksiköittäin tarkastelu osoittaa, että teknillisen tiedekunnan osuus kokonaisrahoituksesta oli prosentuaalisesti suurin, 20,8 % (19,7 % v. 2000). Seuraavina olivat luonnontieteellinen tiedekunta, 17,8 % (17,6 % v. 2000), ja lääketieteellinen tiedekunta, 14,8 % (14,9 % v. 2000). Perusrakennetta ylläpitävistä ja tukipalveluyksiköistä suurin rahoitus oli hallintopalveluilla, 3,5 % (4,0 % v. 2000), ja lähes yhtä suuri kirjastolla ja koulutus- ja tutkimuspalveluilla, 3,4 % (3,8 % ja 3,6 % v. 2000).

Prosentuaalisesti suurin kokonaisrahoituksen kasvu vuodesta 2000 vuoteen 2001 tiedekunnista oli taloustieteiden tiedekunnalla, 15,3 %. Markkamääräisesti suurin kasvu oli teknillisellä tiedekunnalla, 20,1 miljoonaa markkaa. Seu-

raavaksi suurin kasvu oli luonnontieteellisellä tiedekunnalla, 9,3 miljoonaa markkaa. Kasvu johtui osittain opiskelijapaikkojen lisääksestä ja osittain tutkimusrahoituksen kasvusta. Laskua kokonaisuhoituksessa oli useilla tukipalvelu- ja tutkimusyksiköillä.

Yliopiston suorasta budjettirahoituksesta suurin prosentuaalinen osuus oli luonnontieteellisellä tiedekunnalla, 20,2 %. Seuraavina olivat teknillinen tiedekunta, 17,6 %, ja lääketieteellinen tiedekunta, 16,7 %. Tiedekuntien osuus suorasta budjettirahoituksesta oli 479,6 miljoonaa markkaa eli 69,8 % (69,7 % v. 2000).

Maksullinen palvelutoiminta kasvoi eniten teknillisellä tiedekunnalla, 7 miljoonaa markkaa eli 48 %, ja samoin yhteisrahoitteinen toiminta, 9,3 miljoonaa markkaa eli 19,8 %. Maksullinen palvelutoiminta väheni eniten koulutus- ja tut-

kimuspalveluilla ja lääketieteellisellä tiedekunnalla.

Suomen Akatemian rahoitusta oli eniten luonnontieteellisellä tiedekunnalla, jolla myös kasvua oli eniten eli 4,1 miljoonaa markkaa. Toiseksi eniten Akatemian rahoitusta oli lääketieteellisellä tiedekunnalla.

Työllisyysvarojen käyttö vuonna 2001 oli suurinta luonnontieteellisessä tiedekunnassa. Seuraavina olivat teknillinen tiedekunta ja kasvatustieteiden tiedekunta. Tukipalvelu- ja tutkimusyksiköistä eniten työllisyysvaroja käytti hallintopalvelut ja toiseksi eniten Sodankylän geofysiikan observatorio.

Maksullinen palvelutoiminta

Maksullisen palvelutoiminnan suoriteperusteiset tulot lisääntyivät edellisvuodesta noin 25 %. Vuoden 2001 tulotavoite oli 68,5 miljoonaa markkaa, ja se ylitettiin 23,8 %:lla. Kannattavuustavoite oli 0,770 miljoonaa markkaa, ja se ylitettiin 396 %:lla. Tilinpäätökseen liittyvien kirjauskäytäntöjen muutoksesta johtuen tuloihin sisältyy vuoden 2000 tuloja 2,5 miljoonaa markkaa.

Maksullisen toiminnan tuloista noin 26 % on teknillisen tiedekunnan tuloja.

Maksullisen täydennyskoulutuksen osuus on laskenut edellisestä vuodesta.

Liiketaloudellinen maksullinen palvelutoiminta koostuu tutkimus- ja täydennyskoulutuspalvelujen myynnistä yrityksille, yhteisöille ja muille yliopiston ulkopuolisille tahoille.

Julkisoikeudelliset suoritteet

Tulot julkisoikeudellisista suoritteista vuonna 2001 olivat 2,9 miljoonaa markkaa ja kasvua edelliseen vuoteen verrattuna oli 4 %. Julkisoikeudelliset tulot koostuvat avoimen yliopisto-opetuksen maksuista, opintosuoritustodistusten maksuista sekä kirjaston antamasta ja välittämästä kaukopalvelusta valtion, kuntien ja valtionapulaitosten kirjastoille sekä ulkomaille annetusta kaukopalvelusta perityistä lähetyskustannuksista.

Yhteisrahoitteinen toiminta

Yhteisrahoitteinen toiminta on budjetin ulkopuolisella rahoituksella tapahtuvaa toimintaa, joka ei kuitenkaan ole liiketaloudellista maksullista palvelutoimintaa eikä julkisoikeudellista toimintaa. Oulun yliopiston yhteisrahoitteisen toiminnan tulot vuonna 2001 olivat

134,7 miljoonaa markkaa. Toiminta kasvoi noin 15,9 % vuodesta 2000. Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannukset olivat 151 miljoonaa markkaa, josta virkatyön osuus noin 17 %.

Lahjoitusrahastot

Oulun yliopisto voi ottaa vastaan lahjoituksia ja testamentteja. Näin muodostettujen rahastojen varat on pidettävä erillään muista valtion varoista, mutta niiden kirjanpito hoidetaan yliopiston kirjanpidon yhteydessä. Lahjoitusrahastojen käyttämisestä päättää yliopiston hallitus.

Yliopistolla on seuraavat rahastot:

Yliopiston apteekin rahasto
Hallituksen vararahasto
Oulangan rahasto
Ida ja J.A. Räisenin stipendirahasto
Lehtori Anna Vuorion rahasto
Anna Esteri Timolan rahasto
Raili Korkan rahasto
Tyyni Tanin rahasto
Pentti Kaiteran rahasto
Lahjoitusprofessuurit

Tilinpäätöksen mukaan rahastojen varat 31.12.2001 olivat tasearvoin laskettuna 24 203 973 markkaa. Laskua varoissa 31.12.2000 tilanteeseen verrattuna oli 425 303 markkaa. Lasku johtui pääasiassa lahjoitusprofessoreihin tarjottujen varojen käytöstä lahjoitusvirkojen palkkauksiin. Apurahoihin käytettiin rahastojen varoja 430 500 markkaa, 35 000 markkaa enemmän kuin edellisellä vuonna.

Kokonaisrahoituksen jakautuminen menolajeittain vuosina 2000–2001 (1000 mk)

	2000	2001	Muutos % 2001/2000	Osuus % kok.rah. 2001
Palkat henkilösivukuluineen	630 853	664 683	5,36	61,90
Muut kulutusmenot	212 520	214 618	0,99	19,99
Käyttöomaisuushankinnat	45 870*	47 692*	3,97	4,44
Toimitilamenot	141 943	146 757	3,39	13,67
<i>Yhteensä</i>	<i>1 031 186</i>	<i>1 073 750</i>	<i>4,13</i>	<i>100,00</i>

* sisältää alv:n

JOUNI KLINGA

Yliopiston kokonaisrahoitus vuosina 2000–2001, bruttomenot (1000 mk)

	2000	2001	Muutos % 2001/2000	Osuus % kok. rah. 2000	Osuus % kok. rah. 2001
Budjettirahoitus					
Yliopiston oma budjettirahoitus	619 882	632 324	2,01	60,11	58,89
OPM:n erillispäätökset	12 043	7 362	-38,87	1,17	0,69
ALV/VM:n momentti	53 648	54 899	2,33	5,20	5,11
Budjettirahoitus yhteensä	685 573	694 585	1,31	66,48	64,69
Ulkopuolinen rahoitus					
Maksullinen palvelutoiminta	77 534	81 814	5,52	7,52	7,62
Yhteistoiminta	110 496	125 694	13,75	10,72	11,71
Suomen Akatemia	49 949	59 180	18,48	4,84	5,51
Lähetteet ja suoravel.	35 182	41 714	18,57	3,41	3,88
Lahjoitusvarat	8 603	8 314	-3,36	0,83	0,77
Ulkopuolinen yhteensä ilman työll.	281 764	316 716	12,40	27,32	29,50
Työllisyysvaroin palkatut	13 848	6 161	-55,51	1,34	0,57
Ulkopuolinen rahoitus yhteensä	295 612	322 877	9,22	28,67	30,07
Yliopiston kok.rahoitus ilman harj.kouluja	981 185	1 017 462	3,70	95,15	94,76
Harjoittelukoulujen budjettirahoitus					
Harjoittelukoulujen oma budjettirahoitus	48 912	55 108	12,67	4,74	5,13
OPM:n erillispäätökset	12	54	350,00	0,00	0,01
ALV/VM:n momentti	375	521	38,93	0,04	0,05
Harj.koulujen budjettirahoitus yhteensä	49 299	55 683	12,95	4,78	5,19
Harjoittelukoulujen ulkopuolinen rahoitus					
Maksullinen palvelutoiminta	73	88	20,55	0,01	0,01
Yhteistoiminta	265	384	44,91	0,03	0,04
Ulkop. yht. ilman työll.	338	472	39,64	0,03	0,04
Työllisyysvaroin palkatut	364	133	-63,46	0,04	0,01
Harj.koulujen ulkopuolinen rahoitus yhteensä	702	605	-13,82	0,07	0,06
Harjoittelukoulujen kokonaisrahoitus	50 001	56 288	12,57	4,85	5,24
Tiliviraston kokonaisrahoitus	1 031 186	1 073 750	4,13	100,00	100,00

Ulkopuolinen rahoitus rahoittajittain 2000–2001 (1000 mk)

Rahoittaja	2000	2001	Muutos-% 2001/2000	Osuus %
Kotimaiset yritykset	29 111	44 292	52,15	13,69
Kunnat, kuntainliitot	17 088	21 075	23,33	6,52
Yksityiset henkilöt	12 337	16 671	35,13	5,15
Valtion yksiköt (merkittävimmät):				
Suomen Akatemia	49 949	59 180	18,48	18,29
Teke**	66 495	67 821	1,99	20,97
VTT	1 651	2 002	21,26	0,62
Toiset korkeakoulut***	13 057	12 456	-4,60	3,85
Työministeriö ja sen hallinnonala*	20 769	13 450	-35,24	4,16
Opetusministeriö ja sen hallinnonala*	10 451	7 238	-30,74	2,24
Puolustusministeriö ja sen hallinnonala	6 148	8 905	44,84	2,75
Maa- ja metsätalousministeriö ja sen hallinnonala	2 029	1 901	-6,31	0,59
Kauppa- ja teollisuusministeriö ja sen hallinnonala	303	413	36,50	0,13
Liikenneministeriö ja sen hallinnonala	2 120	1 945	-8,25	0,60
Sos. ja terveysministeriö ja sen hallinnonala*	1 212	850	-29,87	0,26
Sisäasiainministeriö ja sen hallinnonala*	9 140	20 732	126,83	6,41
Ympäristöministeriö ja sen hallinnonala	442	784	77,38	0,24
Rahastot, säätiöt, yhdistykset ym.	7 953	7 812	-1,77	2,41
Ulkomainen rahoitus	15 644	27 172	73,69	8,40
Ulkomaiset yritykset	2 423	4 359	79,90	1,35
Kv-järjestöt, ulkomaiset yliopistot ym.	5 330	9 531	78,82	2,95
EU (mm. puiteohjelmat)	7 891	13 282	68,32	4,11
Yhteensä	296 315	323 482	9,17	100,00

* sisältää EU:n rakennerahastojen osuusia:

v. 2001: 13,4 milj. mk

v. 2000: 15,8 milj. mk

** sisältää yritysten osuutta:

v. 2001: 12,8 milj. mk

v. 2000: 11,8 milj. mk

*** sisältää graduate school -hankkeita:

v. 2001: 10,5 milj. mk

v. 2000: 9,7 milj. mk

Toimitilat

Toimitiloja yliopistolla oli käytössään kaikkiaan 215 846 huoneistoneeliometriä. Toimitilakustannukset olivat noin 146,8 miljoonaa markkaa.

Uudisrakennuksia valmistui kaksi. Sodankylän geofysiikan observatorion uusi päärakennus on yhteinen Ilmatieteen laitoksen Lapin ilmatieteellisen tutkimuskeskuksen kanssa. Se valmistui loppukesällä 2001 ja on pinta-alaltaan 651 htm². Sähkötekniikan osaston tarpeisiin valmistui vuoden lopulla Tietotalo 1, johon sijoittuu osa sähkötekniikan osastosta, lähinnä sen tutkimustoiminta ja hallinto. Rakennuksen laajuus on 9 529 htm².

Mittavia peruskorjauksia tehtiin lääketieteellisen tiedekunnan anatomian laitoksen tiloissa. Niiden kokonaispinta-alaksi muodostui 3 391 htm². Lisäksi aloitettiin NorNet-yhteistyöverkostoa varten muutustyöt Linnanmaalla nykyisiin kasvimuseon tiloihin. Niihin siirtyy Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskuksen ja Suomen ympäristökeskuksen toimintaa. Vastaavasti kasvimuseolle saneerataan korvaavat tilat.

Arkkitehtuurin osaston lisärakennuksen rakentaminen alkoi alkuvuodesta 2001. Se valmistuu elokuussa 2002 ja on laajuudeltaan 1 663 htm².

Linnanmaan vapautuvien tilojen korjaus

Linnanmaalla alkaa suuri peruskorjaus Tietotalon 1:n valmistumisen jälkeen. Tiloja vapautuu sähkötekniikan osaston lisäksi Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiön käytöstä sen muuttaessa uusiin tiloihin elokuussa 2002.

Kaikki vapautuvat tilat saneerataan uuteen käyttöön. Lisätiloja saavat 1. vaiheessa taloustieteiden tiedekunta, tietojenkäsittelytieteiden laitos, prosessi- ja ympäristötekniikan osasto, Atk-keskus ja kielikeskus ja 2. vaiheessa yliopistopaino, yhdistettävät kirjastot, biokemian laitos sekä konetekniikan ja prosessi- ja ympäristötekniikan osastot. Myös yhteiskäyttöisten opetustilojen määrää lisätään. Hanke aloitetaan helmikuussa 2002 ja sen on määrä valmistua kokonaisuudessaan vuoden 2004 aikana. Saneerattavien tilojen kokonaispinta-ala on 1. vaiheessa 4 095 htm². 2. vaiheen tilojen kokonaispinta-ala on vielä määrittelemättä.

Edellä mainittujen suunnitelmien lisäksi uudisrakennussuunnitelmana on Tietotalon 2. vaihe. Siihen tulee kolmessa vaiheessa tiloja sähkötekniikan osastolle sekä tietojenkäsittelytieteiden ja kemian laitoksille. Hankkeen on määrä valmistua vuoden 2004 loppupuolella ja sen laajuus on 8 220 htm².

Henkilöstö

Yliopiston keskeinen henkilöstöpoliittinen kehittämishaaste on, että yliopisto on hyvinvoiva tiedeyhteisö, jossa noudatetaan avointa ja päätöksiin sitoutunutta toiminta- ja johtamiskulttuuria.

Henkilöstöhallinnon kehittäminen

Henkilöstöhallinnon ja henkilöstön kehittämisen lähtökohdat on määritelty yliopiston henkilöstöstrategiassa. Yliopiston visioiden ja strategioiden kehittämisen myötä myös henkilöstöstrategiaa on ryhdytty uudistamaan. Henkilöstöstrategian ohelle on laadittu henkilöstöjärjestöjen ja hallintopalvelujen yhteistyönä yliopiston henkilöstöasioissa noudatettavat periaatteet, jotka otettiin käyttöön kevätkaudella 2001.

Henkilöstösuunnitelmia on pyritty suuntaamaan yksiköiden kehittämisen

suunnitelmiksi, joissa huomioidaan rakenteellisen suunnittelun ohella henkilöstön ja työyhteisöjen kehittäminen sekä hyvinvoinnin ja tasa-arvon edistäminen. Tiedekuntiin on perustettu tasa-arvotyöryhmät. Tasa-arvon kehittämistä yksiköissä on arvioitu tiedekuntien tulosneuvotteluissa.

Yliopiston henkilöstön työtyytyväisyyttä on arvioitu kokeiluluontoisesti erilaisin kyselyin. Muutamissa yliopiston yksiköissä on kokeiltu valtionhallinnossa yleisesti käytettyä työtyytyväisyysbarometriä. Sillä kartoitetaan tyytyväisyyttä työn sisältöön, johtamiseen, työyhteisön toimivuuteen, organisointiin ja työyhteisön kehittämisen tukemiseen. Työtyytyväisyyden arviointi ja sen perusteella tehtävät kehittämissuunnitelmat ovat yksikökohtaisia.

Henkilöstön osaamisen monipuolistamiseksi ja avuksi rekrytointitilanteisiin on henkilöstöpalveluihin kehitetty henkilökiertojärjestelmä, jota on pyritty vakiinnuttamaan ja tekemään tunnetuksi.

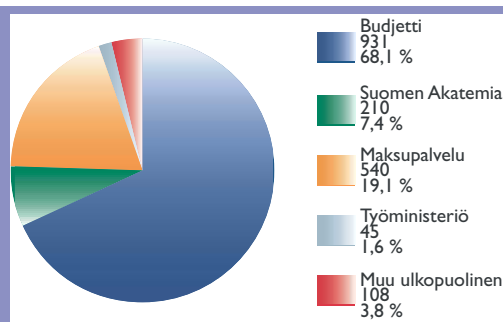
Osaamisen ja työhyvinvoinnin kehittäminen

Työkykyä ylläpitävää toimintaa on laajennettu koskemaan koko henkilöstöä ja painotettu ennalta ehkäisevää työtä. Painopisteinä niin henkilöstön kehittämisesä kuin hyvinvoinnin edistämisesä ovat olleet työyhteisöjen ja esimiestyön kehittäminen. Laitosjohtajille on toteutettu koulutusohjelma, jota jatketaan heidän koko toimikautensa ajan. Myös muille esimiehille on toteutettu oma valmennusohjelma.

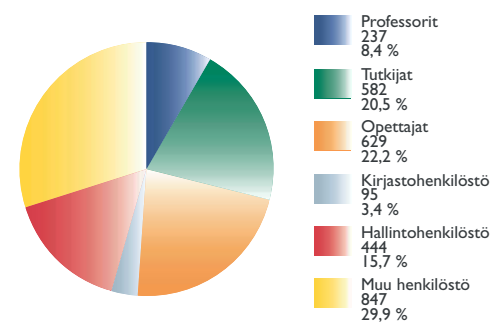
Henkilöstön kanssa käytävien kehityskeskustelujen tarvetta on korostettu ja työyksiköille on järjestetty keskusteluvalmennusta. Kehityskeskustelut eivät vielä ole työyksiköiden arkipäivää. Jatkossa käyttöön tuleva työn vaativuuteen ja suoriutumiseen perustuva palkkausjärjestelmä edellyttää, että yliopiston kaikissa yksiköissä käydään esimiesten ja alaisten välillä säännölliset kehityskeskustelut.

Henkilöstölle on järjestetty kuntoutusta sekä yksiköiden varhaiskuntoutusryhminä että ammattiperusteisina kuntoutusryhminä (mm. lehtorit, laboratorio- ja toimistohenkilöstö) yliopiston työsuunnitelman mukaisesti. Yliopiston liikuntaohjelmasta osa on painottunut erityisesti henkilöstöliikuntaan.

Henkilötyövuodet vuonna 2001 rahoituksen mukaan

Henkilötyövuodet vuonna 2001

Harjoittelukoulujen htv:t eivät sisälly kuvioihin

	Oulu	Kajaani
Opettajat	88	23
Muu henk.	12	3

Henkilöstön määrä ja rakenne

Yliopiston henkilötyövuosien kokonaisuuden kehitys on vuosina 1999–2001 ollut suhteellisen tasainen. Vuonna 2001 Oulun yliopistossa tehtiin yhteensä 2960 henkilötyövuotta, jonkin verran vähemmän kuin edellisinä vuosina. Vähennys on kohdistunut muuhun kuin opetus- ja tutkimushenkilöstöön. Kaikista henkilötyövuosista vajaa 70 % rahoitettiin budjettivaroilla.

Henkilöstöryhmien mukainen tarkastelu osoittaa, että opetushenkilökunnan henkilötyövuosien lukumäärä säilyi ennallaan (866). Heidän osuutensa vuonna 2001 tehdyistä henkilötyövuosista oli 29 %, ja rahoitus tuli lähes kokonaan budjettivaroista.

Tutkijoiden osuus tehdyistä henkilötyö-

vuosista oli 582. Heidän osuutensa kasvoi edelliseen vuoteen verrattuna 29 henkilötyövuotta. Tutkijoiden tekemistä henkilötyövuosista suurin osa (66 %) rahoitettiin muulla kuin budjettirahalla.

Muun henkilökunnan osuus henkilötyövuosista oli 1386. Vähennystä edellisvuoteen oli 39 henkilötyövuotta. Muun henkilökunnan tekemistä henkilötyövuosista 36 % rahoitettiin budjetin ulkopuolisella rahoituksella.

Pahimpana rakenteellisenä ongelmana on edelleen määräaikaisen henkilöstön suuri osuus yliopiston palvelussuhteista. Määräaikaisia on 63 % kaikista palvelussuhteista. Tilanteessa 30.11.2001 yliopistolla työskenteli 1174 vakinaista ja 2035 määräaikaisessa palvelussuhteessa olevaa henkilöä. Vakinaisten palvelussuhteiden määrä on kuitenkin lisääntynyt edel-

liseen vuoteen verrattuna jonkin verran. Tutkimus- ja opetustyön sekä jatkokoulutustehtävien erityisluonteesta johtuen yliopistoissa on keskimääräistä enemmän määräaikaisessa palvelussuhteessa olevaa henkilöstöä. Tavoitteena on kuitenkin, että ydintehtävät pyritään hoitamaan vakinaisessa palvelussuhteessa olevalla henkilökunnalla. Eniten määräaikaisista henkilöstöä on teknillisessä ja luonnontieteellisessä tiedekunnassa.

Naisten osuus yliopiston henkilöstöstä on noin 48 %. Osuus on pysynyt samana usean vuoden ajan. Opetushenkilöstöstä naisia on 37 %, tutkijoista 43 % ja muusta henkilöstöstä 57 %. Henkilöstön keski-ikä on 40,1 vuotta. Vakinaisen henkilöstön keski-ikä on 44,4 vuotta ja määräaikaisen 34,3 vuotta. Koko valtionhallinnossa keski-ikä on 42,4 vuotta.

Kansainvälinen toiminta

Kansainvälinen opiskelu ja opetus

Sokrates-Erasmus- ja Nordplus-ohjelmien opiskelija- ja opettajavaihto Eurooppaan ja Pohjoismaihin oli vuonna 2001 edelleen volyymiltään suurinta kansainvälistä koulutusyhteistyötä. Kiinnostus kaukokohteisiin kasvoi edelleen ja kahdenvälisiä sopimuksia solmittiin Yhdysvaltojen ja Kanadan lisäksi Argentiinaan, Australiaan ja Kauko-Itään.

Venäjän lähialueiden yliopistojen kanssa tehdyt kahdenväliset vaihtosopimukset toimivat entiseen tapaan; vaihto painottui Suomen suuntaan. Venäjän opiskelijavaihtoa toteutettiin myös pienimuotoisesti kansallisen Finnish Russian Student Exchange Programme (FIRST) -ohjelman kautta.

Oulun yliopistosta lähti ulkomail-

le 297 perustutkinto-opiskelijaa ja harjoittelijaa, 16 enemmän kuin edellisellä vuonna. He menivät 35 eri maahan. Vaihdon vastavuoroisuus lisääntyi hiukan edellisestä vuodesta. Yliopistoon tulleiden vaihto-opiskelijoiden määrä nousi 235:stä 244:ään. Heitä tuli 34 eri maasta.

Vuonna 2001 solmittiin aiempien 33 kahdenvälisen sopimuksen jatkoksi uusia sopimuksia seitsemän lähinnä EU:n ulkopuolella sijaitsevien yliopistojen kanssa.

Vieraskielistä opetusta järjestettiin edelleen kuudessa laajassa pohjoisuu-teen painottuvassa erillisohjelmassa. Uutena ohjelmalla käynnistyi tietojenkäsittelytieteiden ja kauppatieteiden yhteinen Software Business -ohjelma.

Giellagas-instituutti alkoi suunnitella australialaisen Newcastle'n ja amerikka-

laisen Kansain yliopiston kanssa yhteistä Master of Indigenous Studies -ohjelmaa, jossa osan opinnoista voi suorittaa partneriyliopistossa.

Perämerenkaarihankkeen koulutusyhteistyön jatkoksi ryhdyttiin valmistelemaan osaamiskaarihanketta Luulajan teknillisen yliopiston, Lapin yliopiston ja pohjoisten ammattikorkeakoulujen kanssa.

Nordplus- ja Sokrates-Erasmus -ohjelmien kautta tapahtuva opettajavaihto lisääntyi hiukan. Yliopiston yksiköt koordinoivat tai olivat mukana kahdeksassa eri Sokrates-ohjelman tukemassa opetusohjelmien kehittämisprojektissa tai täydennyskoulutukseen ja etäopetukseen liittyvässä hankkeessa. Yliopisto oli myös partnerina kolmessa Tempus- ja yhdessä EU-Kanada -hankkeessa.

EU-hankkeet ja rahoitus

Euroopan unionin tutkimusohjelmat ovat vakiintuneet osaksi Oulun yliopiston ulkopuolista rahoitusta. Vuonna 1999 käynnistyneeseen unionin viidenteen puiteohjelmaan oli vuoden 2001 loppuun mennessä hyväksytty 34 hanketta, joista koordinaatioprojekteja oli viisi. Vuoden aikana yliopistossa käynnistyi 19 hanketta, joille rahoitusta myönnettiin yhteensä runsaat 24 miljoonaa markkaa. Yliopistolle myönnetty 5. puiteohjelman rahoitus oli vuoden 2001 lopussa kaikkiaan noin 45 miljoonaa markkaa. Puiteohjelmarahoituksen ohella myös muu EU:lta suoraan haettava rahoitus on alkanut kiinnostaa yhä enemmän.

Vuosi 2001 oli rakennerahasto-ohjelmakauden 2000–2006 toinen vuosi,

mikä kuvastui hanketoiminnan lisääntymisenä ja käytäntöjen kehittymisenä. Yliopistossa annettiin ensimmäinen ohjeistus rakennerahastohankkeiden käytännöistä. Yliopiston hankkeille myönnetty rahoitus nousi 40 prosenttia 20 miljoonasta noin 35 miljoonaan markkaan. Uusia hankkeita alkoi 42. Opetusministeriö ei muuttanut kielteistä kantaansa omaraahoituskysymykseen, mikä vähensi hanketoimintaa.

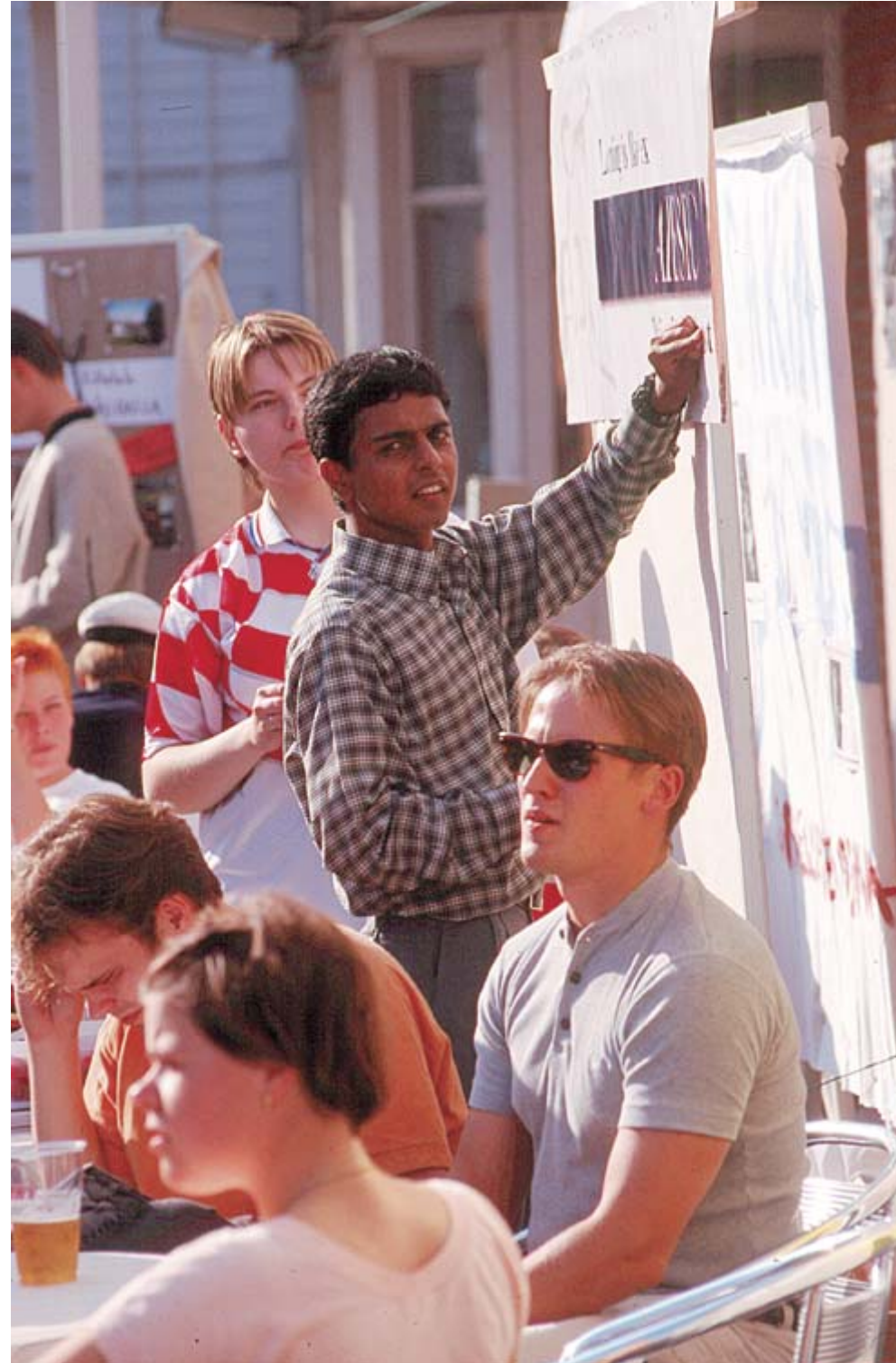
EU:n komissio hyväksyi lähes vuoden myöhässä useimmat uusista raja-alueyhteistyöhön keskittyvistä Interreg-ohjelmista samoin kuin epätasa-arvoa ja syrjäytymistä työmarkkinoilla ehkäisevän Equal-ohjelman. Kajaanin kehittämiskeskuksen hanke Women in Industry and Technology (Women-IT) sai tästä ohjelmasta 19 miljoonaa markkaa.

Lähteneet ja tulleet vaihto-opiskelijat ja harjoittelijat

15 tärkeintä kohde- ja tulomaata

Lähteneet	Maa	Tulleet
44	Saksa	28
31	Yhdysvallat	24
27	Ruotsi	–
27	Iso-Britannia	12
24	Espanja	24
23	Itävalta	12
16	Alankomaat	6
14	Kanada	13
13	Ranska	20
10	Italia	28
8	Tanska	7
7	Australia	7
7	Islanti	–
6	Irlanti	–
5	Norja	–
–	Belgia	7
–	Unkari	7
–	Venäjä	7

Mukana ainoastaan perustutkinto-opiskelijat, joiden vaihto-opiskelu kesti vähintään kolme kuukautta.

Rehtoraatti kaudella 1.8.2001–31.7.2006

Rehtori, professori Lauri Lajunen
 1. vararehtori, professori Jouni Koiso-Kanttila
 2. vararehtori, professori Vilho Myllylä
 3. vararehtori, professori Liisi Huhtala

Varsinaiset jäsenet 1.8.2001 lähtien

Dekaani, professori Maija Fredrikson
 Dekaanin varajaikokausen puolesta, professori Vilho Lantto
 Dekaanin varajaikokausen puolesta, professori Matti Lehtihalmes
 Dekaanin varajaikokausen puolesta, professori Vesa Mustonen
 Dekaanin varajaikokausen puolesta, professori Rauli Svento
 Dekaanin varajaikokausen puolesta, professori Heikki Ruskoaho

Johtava rehtori Timo Lappi
 Ma. professori Seppo Saarela
 Tekninen suunnittelija Matti Still
 Yliassistentti Arja Rautio
 Professori Juha Röning
 Ylivahtimestari Raija Ukkola

(31.12.2001 saakka)
 Kauppat. yo. Marianne Isola
 Tekn. yo. Petteri Kantola
 Lääket. yo. Janne Liimatainen
 Fil. yo. Mikko Sormunen

Henkilökohtaiset varajäsenet

Professori Juhani Suortti
 Professori Kauko Leiviskä
 Professori Helena Sulkala
 Professori Olavi Heikkinen
 Professori Juha-Pekka Kallunki
 Professori Matti Isohanni

Varajäsenet

Opetushoitaja Maire Ahopelto
 Lehtori Marketta Harju-Autti
 Ma. yliassistentti Juhani Huikari
 Lehtori Seppo Kinnunen
 Osastosihteeri Leena Kuha
 Ma. lehtori Markku Pulkkinen

Tekn. yo. Heikki Kaakinen
 Tekn. yo. Jarno Kilpinen
 Kauppat. yo. Samuel Kopperoinen
 Lääket. kand. Ali Omar

Hallitus kokoontui 18 kertaa. 28.11.2001 se vieraili Kajaanissa, jossa esiteltiin Kajaanin korkeakouluyksiköiden toimintastrategia ja Kainuun aluekeskusohjelma.

Hallitus

Rehtorin vaali

Rehtorin vaali pidettiin 21.3.2001. Siinä valittiin rehtori ja vararehtorit, joita ensimmäisen kerran valittiin kolme aiemman kahden sijasta. Rehtoraatin kausi pitenee aiemmasta neljästä viiteen vuoteen. Ensimmäisen kerran ehdokasasettelu oli avoin, kun ehdokkaita olivat oikeutettuja asettamaan vakinaisen henkilökunta ja tutkinto-opiskelijat. Äänestykset suoritetaan vaalikollegion koko pieneni, kun siihen kuuluivat nyt aiemman konsistorin (kaikki professorit) sijasta yliopiston hallintoelinten jäseninä olevat professorit. Vaalin perusteella hallituksen kokoonpano muuttui, kun aiemmat dekaanit Huhtala ja Myllylä valittiin rehtoraattiin ja heidän tilalleen uudet dekaanit humanistiseen ja lääketieteelliseen tiedekuntaan.

LIISA KARKKI

Oulun yliopiston hallitus 31.12.2002 saakka:

Eturivissä vasemmalta:

Arja Rautio, Liisi Huhtala, Jouni Koiso-Kanttila, Lauri Lajunen, Vilho Myllylä, Maija Fredrikson
Keskellä vasemmalta:

Heikki Kaakinen, Timo Lappi, Heikki Ruskoaho, Vilho Lantto, Sanna Hirsivaara, Ali Omar,
Vesa Mustonen, Juha Röning

Takarivissä vasemmalta:

Matti Still, Rauli Svento, Matti Lehtihalmes, Raija Ukkola, Seppo Saarela

Vuotta 2001 luonnehti humanistisessa tiedekunnassa helpotus. Yliopiston rahanjaossa sille osoitettiin painoalarahoitusta niin, että toiminta saatiin turvatuksi. Kun 95 prosenttia perusrahoituksesta käytetään viranhaltijoiden palkkoihin, oli päätös vapauttava. Henkisesti raskaiden virkojen lakkautusten leimaamien vuosien jälkeen mieliala vapautui selvästi ja uusia avauksia käynnistettiin joka puolella.

Aloituspaikkojen määrää ja tutkintotavoitteita nostettiin reippaasti sekä perus- että tohtorintutkintojen osalta. Uudet tutkintotavoitteet ja suoritettujen tutkintojen määrä edellisellä kolmivuotiskaudella olivat selvästi suurempia kuin maamme humanistisissa tiedekunnissa keskimäärin.

Odotetusti uusia korotettuja tavoitteita ei saavutettu vielä vuonna 2001. Vaikka tiedekunnassamme tutkintojen läpäisyprosentti on maamme humanististen tiedekuntien korkein, on uusien tavoitteiden saavuttaminen ja ylittäminen realistista vasta, kun kahden viime vuoden aikana sisään otetut opiskelijat alkavat valmistua.

Tiedekunnassa voimassa ollut virkojen täyttökieltoa ryhdyttiin purkamaan laitosten avainviroista: Germaanisesta filo-

Humanistinen tiedekunta

MATTI LEHTIHALMES
 Dekani

logian ja logopedian professuurit täytettiin ja professuurien viranhaku käynnistettiin pohjoismaisessa ja englantilaisessa filologiassa ja informaatiotutkimuksessa. Kun tiedekunnassa on 18 professorin virkaa, on näiden virkojen täytöllä suuri merkitys tiedekunnan tulevaisuudelle.

Ulkopuolinen rahoitus kasvoi merkittävästi

Ulkopuolinen rahoitus kasvoi toimintakauden aikana merkittävästi, jopa niin, että HuTK kasvatti suhteellisesti eniten sen määrää. Informaatiotutkimuksen laitoksen rahoituksesta jo lähes puolet tulee yliopiston budjetin ulkopuolelta. Oulun kauppakamarin ja yritysten tuella käynnistettiin kolmivuotinen VieSTi-projekti, jonka tavoitteena on vahvistaa Sak-

san kielen ja kulttuurin koulutusta erityisesti maittemme välisen kaupan alalla.

Tiedekunnan opinto-, talous- ja henkilöstöasioiden hallinnon kehittäminen käynnistettiin ja tämän kolmivaiheiseksi suunnitellun työnhjous- ja kehittämishankkeen ensimmäisen vaiheen raportti valmistui syksyllä. Tiedekunta uudisti myös kaikille opiskelijoilleen tarjottavia atk-palveluja käynnistämällä järjestelmällisen koulutuksen uusille opiskelijoille. Tähän liittyi myös tiedekunnan atk-luokien varustuksen täydellinen uusiminen.

Merkittävä tapahtuma oli Giellagas-instituutin toiminnan alkaminen saamen kansallispäivänä 6.2.2001. Värikkään seminaarin myötä instituutin toiminta käynnistyi vireästi ja siihen liitettiin saamenkielisten aineenopettajien koulutusprojekti. Uusien opiskelijoiden rekrytoin-

ti maamme saamelaisalueen kouluita aloitettiin tehostetusti. Suomen saamelaisväestö on kuitenkin hyvin pieni, joten kansainvälinen verkostoituminen on tärkeää.

Giellagas sai neuvoteltua merkittävän opetuksen ja tutkimuksen yhteistyösopimuksen Indigenous Master -ohjelmaan. Instituutti osallistuu myös tiedekunnan englanninkielisten opintokokonaisuuksiin toteuttamiseen.

Opetusta uudistettiin tiedekunnassa merkittävästi. Historian laitos aloitti uutena opetuksen laatuysikkönä ja julkaisi alkajaisiksi opintojen etenemistä palvelevan opiskeluoppaan. Vastaavan oppaan laati myös logopedia.

Viestintäopinnot laajenivat

Tiedeviestinnän maisterikoulu aloitti toimintansa Oulun kauppakamarin ja EU-rahoituksen avulla. Se saavutti heti suurta kiinnostusta, eivätkä läheskään kaikki pyrkineet mahtuneet mukaan. Tiedekunta käynnisti myös kaikille opiskelijoille tarkoitetut 15–20 opintoviikon laajuiset viestintäopinnot. Kiinnostus virtuaaliopetusta kohtaan kasvoi selvästi.

Yhteistyö ammattikorkeakoulujen kanssa lisääntyi. Niiden kanssa järjestettiin yhteistä opetusta ja ammattikorkeakoulujen opiskelijoille tarjottiin mahdollisuutta osallistua eri oppiaineiden kursseille.

Tiedekunnasta vuosina 1995–2000 valmistuneille opiskelijoille tehtiin laaja työllistymiskysely, jossa samalla selvitettiin opiskelijoiden mielipiteitä koulutus-

sisältöjen ja työelämän tarpeiden kohtaamisesta. Sen perusteella humanistien työllistyminen oli varsin hyvä; ainoastaan neljä prosenttia vastanneista (N = 365) oli työttömänä. Hieman yli puolet valmistuneista siirtyi kuntasektorin palvelukseen, erityisesti opettajiksi. Yrittäjyys on humanistien työllistymisessä vielä melko vähäistä, mutta esimerkiksi logopedian alalla jo 29 prosenttia vastanneista toimi yksityisenä ammatinharjoittajana.

Tiedekunnan tarjoamaan opetukseen vastaajat olivat tyytyväisiä: Se tarjosi laajan tietopohjan ja kattavan osaamisen omassa oppiaineessa. Sen sijaan työelämässä tarvittavien käytännön taitojen kannalta ei opintoja koettu kaikissa oppiaineissa riittäviksi. Nyt käynnistyneet viestintäalan opinnot ovat juuri vastauksia tähän haasteeseen.

Kasvatustieteiden tiedekunta

MAIJA FREDRIKSON
 Dekana

Kasvatustieteiden tiedekunnassa toimii Oulun kasvatustieteiden ja opettajan-koulutuksen yksikkö sekä Kajaanin opet-tajankoulutusyksikkö, jotka ovat toimin-nallisesti osittain eriytyneet. Oulun yksik-kö on organisoitunut tiedealajahjaisiin ja-oksiin, kun taas Kajaanin yksikön toimin-taa leimaavat perustoimintojen lisäksi Lönnrot-instituutin kautta ohjautuvat alueelliset tehtävät ja yhteistyö Kajaanin kehittämiskeskuksen kanssa. Harjoittelu-koulut sekä Oulussa että Kajaanissa liitty-vät oleellisesti tiedekunnan toimintaan.

Opettajankoulutus on yksi tiedekun-nan keskeinen koulutustehtävä. Erityises-ti Oulun yksikössä tarjotaan lisäksi run-saasti suosittuja sivuaineopintoja, kuten naistutkimus, psykologia, koulutustekno-logia ja ympäristökasvatus. Vuoden alus-sa koulutusteknologia liitettiin kiinteäksi osaksi Oulun yksikköä.

Varhaiskasvatuksen koulutus muutet-tiin Oulussa maisterin tutkintoon johta-vaksi ja sisäänottoa vähennettiin. Koulu-tuksen yhteydessä on mahdollista suorit-taa luokanopettajan kelpoisuuteen joh-tavat lisäopinnot. Tämä on mahdollista myös Kajaanissa, jossa varhaiskasvatuk-sen sisäänotto säilyi ennallaan.

Monipuolista opettajankoulutusta

Vuosi 2001 alkoi laajenevan opettajan-koulutuksen merkeissä. Sekä Oulussa että Kajaanissa aloitettiin luokanopetta-jien muuntokoulutus ja Oulussa aineen-opettajien pilottihanke yhdessä huma-nistisen ja luonnontieteellisen tiedekun-nan kanssa. Muuntokoulutusten opetus-suunnitelmissa on huomioitu opiskelijo-

den mahdollisuus saada kaksoiskelpoi-suus. Pyrkimys on uudenlaisten koulu-tuksellisten ratkaisujen löytämiseen sekä tiimiohjauksen ja tieto- ja viestintätek-niikan monipuoliseen hyödyntämiseen. Tässä työssä ovat olleet mukana aine-laitosten ja normaalikoulujen edustajat. Myös opettajaharjoittelun sisältöjen ja menetelmien kehittäminen on ollut kes-keistä. Yhteisen eNorssi-hankkeen kaut-ta harjoittelukoulut ovat verkostoituneet opiskelu- ja harjoittelukeskuksiksi.

Kajaanissa järjestetään edelleen yh-teistyössä Jyväskylän yliopiston kanssa liikunnan aineenopettajan kelpoisuuteen johtavaa koulutusta. Nelivuotinen liikun-ta- ja terveystieteiden projekti liikuntakas-vatuksen kehittämiseksi käynnistyi osa-na yksikön koulutustarjontaa. Kajaani an-taa niin ikään VIRT@-hankkeessa kelpoi-

suuskoulutusta kuvaamataidon opettajil-le yhdessä Taideteollisen korkeakoulun kanssa. Keväällä aloitettiin koulujen reh-toreille ja johtajille sekä näihin tehtäviin aikoville tarkoitettu hallinnon ja johtami-sen 15 opintoviikon koulutus. Opetus-henkilöstön täydennyskoulutusta on jär-jestetty opetushallituksen ja lääninhalli-tuksen rahoituksella. Koulutustarjonta on suuntautunut erityisesti esi- ja alkuope-tuksen alueelle. Esiopetuksen pätevöit-tämiskoulutuksen järjestäminen on työ-listänyt sekä Oulun että Kajaanin yksik-köä. Lukioyhteistyötä on jatkettu. Jatku-mo perusopetuksesta täydennyskoulu-tukseen on yksi tiedekuntamme keskei-siä kehittämisen kohteita.

Kajaanin yksikössä juhlittiin yliassis-tentti Aili Heleniusta, kun Opetushalli-tus myönsi hänelle Cygnaeus-palkinnon

suomalaisen varhaiskasvatuksen parissa tehdystä arvokkaasta työstä. Oulun yksikössä vierailut koulutusteknologian full-bright-professori on tuonut oman asiantuntijuutensa tiedeyhteisöme käyttöön. Sekä Oulun että Kajaanin yksiköiden tutkimusyhteistyö palvelee Pohjois-Suomen alueellista kehittymistä. Tiedekunta on mukana virtuaaliyliopistohankkeissa (KasVi, MOVE) ja kasvatusalan tutkijakoulussa.

Tiedekunnan tulostavoitteet maisterin tutkinnoissa saavutettiin kiitettävästi. Tohtorin tutkintojen ja julkaisutoiminnan osalta tilanne on vaikeampi. Molemmissa yksiköissä onkin paneuduttu erityisesti jatko-opintojen ohjauksen kehittämiseen ja niiden suuntaamiseen tiedekunnan perustoimintaa palvelemaan tutkimustoimintaan.

Missionsa mukaan tiedekunta on laadukas, kansainvälinen ja monitieteinen tiedeyhteisö. Se on vahvaan matemaattis-luonnontieteelliseen osaamiseen perustuva oppimisympäristö, jossa koulutetaan maistereita ja tohtoreita kansallisiin ja kansainvälisiin asiantuntija- ja opetus-tehtäviin. Tiedekunnan tutkimustoiminta on globaalisesti orientoitunutta perustutkimusta, mutta se pyrkii tarjoamaan ratkaisuja myös ajankohtaisiin paikallisiin ongelmiin.

Oulun yliopiston toiminta-aikana matemaattis-luonnontieteellisen alan maistereita on valmistunut 4 826 ja tohtoreita 469. Vuonna 2001 tiedekunta ei täysin onnistunut koulutustehtävässään, sillä uusia filosofian maistereita valmistui kahdeksasta koulutusohjelmasta yhteensä 225, mikä on alle edellisten vuosien keskiarvon ja alittaa tiedekunnalle uudelle kolmivuotiskaudelle asetetun tutkintotavoitteen. Vuotuinen vaihtelu selittää ilmiön vain osittain, sillä myös muut luonnontieteellistä koulutusta antavat tiedekunnat jäivät tavoitteistaan samassa suhteessa.

Uusien tohtoreiden määrä oli 34, mikä ylittää tiedekunta yllitti aikaisemmat ennätykset ja on näin oikealla nousu-uralla sa-

Luonnontieteellinen tiedekunta

VESA MUSTONEN
 Dekani

avuttakseen uudelle kaudelle asetetun tavoitteensa 47. Yliopiston perusrahoitus määräytyy lähes kokonaan tutkintotavoitteista ja suoritetuista tutkinnoista, joten myös tiedekuntien talous on ratkaisevasti sidoksissa suoritettujen tutkintojen määrään.

Tietoteollisuusalan työvoimatarpeen tyydyttämiseksi on tiedekunnan koulutuksen painopiste selvästi muuttunut. Perinteisten vahvojen luonnontieteen alojen, biologian, matemaattisten tieteiden, fysikaalisten tieteiden ja kemian, rinnalle ja ohi on kasvanut tietojenkäsittelytieteiden osuus uusista opiskelijoista. Vuonna 2001 tietojenkäsittelytieteiden koulutusohjelmassa aloitti 120 perustutkinto-opiskelijaa, 75 aloitti muuntokoulutuksen ja 105 uutta opiskelijaa aloitti digitaalisen median maisteriohjelmassa viidellä eri

paikkakunnalla. Tällä hetkellä tietojenkäsittelytieteiden koulutusohjelmassa on yhteensä yli 1000 opiskelijaa.

Tiedekunta on osallistunut aktiivisesti yliopiston neljännen painoalan, ympäristöalan, muotoiluun. Yhteistyötä teknillisen tiedekunnan ympäristötekniikan koulutusohjelman kanssa on kehitetty, ja erityisesti geotieteiden, biologian, kemian ja maantieteen uusien ja avoimiksi tulleiden virkojen täsmennykset on tehty ympäristöalaa painottaen.

Opiskeluajat lyhentyneet

Opetuksen ja opetussuunnitelmien kehittämistyötä on jatkettu määrätietoisesti. Kurssien kuormittavuus ja ydinainesanalyysi on suoritettu ja opetussuunnitelmien ajanmukaisuus tarkistettu. Eri-

tyistä huomiota on kiinnitetty ensimmäisen opintovuoden sujuvuuteen ja opintojen ohjaukseen. Opiskelijoiden keskimääräinen valmistumisaika onkin selvästi lyhentynyt ollen jo hieman alle kuusi vuotta. Tiedekunnassa tehty työ opetuksen kehittämiseksi ja oppimistulosten parantamiseksi on huomioitu myös valtakunnallisesti. Yliopistokoulutuksen 20 laatu-yksiköstä kaksi on tiedekunnastamme: matemaattisten tieteiden laitos ja biokemian laitos.

Opiskelijarekrytoinnin turvaamiseksi tiedekunnan yksiköt ovat jatkaneet menestyksestä yhteistyötä lähialueiden lukioiden kanssa. Luonnontieteiden ja matematiikan osaamisen kehittämistal-koisiin on osallistuttu monin tavoin. Uukaava opettajapula erityisesti matemaattisissa aineissa on syvästi tiedostettu,

mutta tarvittavat toimenpiteet eivät ole yksin tiedekunnan päätettävissä.

Tutkimuksen laatuysiköitä

Tiedekunnan tutkijat työskentelivät tehokkaasti, mikä kirjattiin paitsi tieteellisinä julkaisuinä myös saatuna runsaana ulkopuolisena kilpailtuna tutkimusrahoituksena. Julkaisujen määrää tärkeämmäksi tekijäksi on nostettu julkaisun laatu, jota julkaisufoorumin arvostus ilmentää.

Vuoden aikana käydyin hakukierroksen tuloksena populaatiogeneettisten analyysien yksikkö nimettiin valtakunnalliseksi tutkimuksen huippututkimukseksi vuoden 2002 alusta alkavaksi kaudeksi. Fysikaalisten tieteiden laitoksessa aloitti työskentelyn akatemiaprofessori.

Yliopisto on valinnut tutkimuksensa

laadun edistämiseksi neljä sisäistä laatuysikköä vuosiksi 2001–03. Näistä kaksi toimii luonnontieteellisessä tiedekunnassa samoin kuin molemmat vuonna 2000 nimetyt tutkimusryhmät.

Yliopiston kaikilla neljällä painoalalla, biotekniikassa, informaatiotekniikassa, pohjoisuustutkimuksessa ja ympäristötutkimuksessa, tiedekunnan tutkimusryhmillä on merkittävä osuus.

Perustoiminnan rahoitus edelleen niukkaa

Vaikka yliopistolaitoksen kokonaisrahointusta onkin jonkin verran lisätty, pitävät kohonneet tilakustannukset, painotus hankerahoitukseen ja sopimusten mukaiset palkankorotukset huolen siitä, että laitosten perustoimintaan tarkoitet-

tu raha on edelleen vähentynyt. Henkilöstö joutui työskentelemään yhä kasvavien tulosvaatimusten paineessa samalla, kun jatkuvaa palkkarahan vajetta oli kaettava erilaisin tilapäisjärjestelyin.

Ulkopuolisen rahoituksen merkitys erityisesti jatkokoulutuksen turvaamisessa on kasvanut huomattavasti. Myönteisenä asiana vuodesta 2001 voidaan todeta, että laiteintensiivisille aloille suunnattu erityisrahoitus teki mahdolliseksi eräiden tärkeimpien tutkimuslaitteiden hankinnan tai uusimisen.

Toiminnan laajentuminen informaatiotekniikan alalla ja käynnissä oleva sukupolven vaihdos näkyivät uusien professorien nimityksissä. Kertomusvuonna tiedekunnassa aloitti kahdeksan uutta professoria biologiassa, fysikaalisissa tieteissä, kemiassa ja tietojenkäsittelytieteissä.

Lääketieteellisen tiedekunnan keskeiset tulokset mitattuina niin perustutkintoina, jatkokutkintoina kuin erikoistumistutkintoinakin olivat vuonna 2001 edelleen hyvää tasoa. Peruskoulutuksessa ja ammatillisessa jatkokoulutuksessa tiedekunta saavutti sekä määrälliset että laadulliset tavoitteensa. Tieteellisessä jatkokoulutuksessa tiedekunta jäi hieman tavoitteesta, sillä tohtorin tutkintoja suoritettiin 46 tavoitteen ollessa 52.

Toiminnan vakiintuneisuutta kuvaavaksi, että monien keskeisten oppiaineiden professorin virkojen täyttö oli vireillä tai saatettiin vuoden aikana päätökseen. Tulevaisuuden kannalta tärkein myönteinen ratkaisu oli päätös tiedekunnan uuden päärakennuksen rakentamisesta nykyisten tilojen välittömään yhteyteen.

Tiedekunta hyväksyi joulukuussa tasa-arvosuunnitelman. Suunnitelmasa korostuu sukupuolten tasa-arvo virkanimityksissä. Työilmapiiriä kehitetään suunnitelman mukaan siten, että kaikkia yhteisön jäseniä kuunnellaan ja heidän näkemyksensä otetaan huomioon päätöksenteossa ja toiminnassa.

Perusvoimavarat jaetaan tulosjohtamisen periaatteiden mukaisesti tiedekunnan sisäisen laskennallisen mallin pohjalta.

Lääketieteellinen tiedekunta

HEIKKI RUSKO AHO
 Dekani

Klinikoiden ja laitosten toimintarahoista noin 30 prosenttia jaettiin tuloksellisuuden perusteella. Keskeisimmät tuloksellisuuden mittarit olivat edelleen väitöskirjat ja artikkelit arvostetuissa kansainvälisissä sarjoissa. Tuloksellisuuden kannalta onnistuneeksi innovaatioksi on osoittautunut erityisesti kliinis-epidemiologinen tutkijakoulu, jossa opiskelee 16 tutkijaopiskelijaa.

Tutkimuspanostusta painoaloille

Lääketieteellinen tiedekunta panostaa yliopiston painoaloista voimakkaimmin bioteknologiaan ja pohjoisuuteen, joiden piirissä Biocenter Oulun ja Arktisen lääketieteen instituutin ohella toimivat monet tiedekunnan parhaista tutkimusryh-

mistä. Erityisen maininnan ansaitsee riipeästi edennyt lippulaivahanke Kohortti-66, Pohjois-Suomessa vuonna 1966 syntyneen ikäluokan hyvinvointi- ja terveys-tutkimusohjelma, joka on luonut esimerkiksi kiinteät yhteydet Isoon-Britanniaan vastaaviin tutkimusprojekteihin.

Tiedekunnan omat kuusi tutkimuksen painoalaa ovat elämänkaari- ja vanhuus-tutkimus, hermostontutkimus, sidekudostutkimus, tuki- ja liikuntaelsairaudet, sydän- ja verisuonisairaudet, syöpäbiologia ja syöpäsairaudet sekä ympäristö ja terveys. Omat painoalat ovat luoneet onnistuneen viitekehysten muun muassa tutkijakoulutuksen käytännön toteutukselle. Tiedekunta on tukenut yliopiston monialaisuutta viemällä aktiivisesti eteenpäin kolmen tiedekunnan yhteistä hanketta lääketieteen tekniikan koulu-

tuksen käynnistämiseksi yliopistossa.

Tiedekunta myönsi kaksi omaa parhaan väitöskirjan palkintoa väitöstöille, jotka liittyivät nuoruusiän diabetekseen. Lääketieteellinen Kilta nimesi vuoden luennoitsijan.

Erikoislääkärikoulutuksessa tiedekunnassa on tällä hetkellä 46 koulutusohjelmaa. Vanhan erikoislääkäriasetuksen mukaista koulutusta annetaan siirtymäsäädösten mukaisesti vuoden 2005 loppuun asti 66 koulutusohjelmassa.

Ratkaisuja erikoislääkäripulaan

Tiedekunnassa on pyritty aktiivisesti kehittämään ratkaisumalleja erikoislääkäripulan poistamiseksi joustavilla koulutusjärjestelyillä ja henkilökohtaisilla koulu-

tussopimuksilla. Vuosi sitten käynnistyi lupaava projekti, kun Lapin sairaanhoitopiirin kuntayhtymä lahjoitti tiedekunnalle määräraikaisen professuurin, jonka avulla alueen psykiatrian erikoislääkärikoulutus on tarkoitus toteuttaa kokonaan Lapin sairaanhoitopiirissä.

Myös erikoishammaslääkärikoulutuksen rakenteellinen ja sisällöllinen uudistaminen on käynnistymässä. Erikoishammaslääkärikoulutusta annetaan edelleen neljässä koulutusohjelmassa.

Tiedekunnan alueellinen neuvottelukunta on myös käsitellyt lääkäri työvoiman kehitystä ja siitä seuraavaa tiedekunnan aloituspaikkojen tarvetta, erikoislääkärikoulutusta ja yhteistyötä Pohjois-Suomen sairaanhoitopiirin kanssa. Syksyllä toteutettiin mittava lääkäri- ja hammaslääkäri työvoimaa koskeva kyse-

ly, jonka tulokset ovat merkittäviä arvioidessa lääkäreiden ja hammaslääkäreiden määrän kehitystä vastuualueellamme.

Esimerkkinä alueellisesta toiminnasta voidaan mainita kaksivuotinen, loka-kuussa 2001 päättyneen Synopsis-EU-projekti erikoislääkäreiden koulutuksen ja saatavuuden turvaamiseksi Kainuussa. Jo tässä vaiheessa on nähtävissä projektin merkitys Kainuun alueelle: Tieteellistä ja ammatillista jatkokoulutusta alueella on lisätty, tiedottaminen on parantunut ja yhteistyö yliopistosairaalan ja yliopiston välillä on tiivistynyt. Erilaisilla koulutusratkaisuilla pyritään helpottamaan Kainuuseen palaavien lääkäreiden erikoistumiskoulutusta ja tekemään maakuntaa tunnetuksi.

Aloituspaikkojen määrä kasvussa

Tiedekunnan opiskelijavalinnassa on lääketieteen koulutusohjelman sisäänottomääriä uhkaavan lääkäripulan takia nostettu jo useana peräkkäisenä vuonna. Valtioneuvosto vahvisti aloituspaikkamäärän lisäämisen edellisvuoden 100:sta 115:een. Myös hammaslääketieteen koulutusohjelman aloituspaikkoja on viime vuosina lisätty. Samanaikaisesti on hakijoiden määrä pienentynyt. Lääkärikoulutuksen valintakokeeseen osallistui 371 ja hammaslääkärikoulutuksen 105 hakijaa. Terveystieteiden koulutusaloille ensisijaisia hakijoita oli kaikkiaan 154.

Uuteen hyvinvointitekniikan koulutusohjelmaan hyväksyttiin ensimmäiset 15 opiskelijaa suorittamaan terveystieteiden maisterin tutkintoa hyvinvointitekniikka pääaineenaan. Lisäksi tiedekunta

ANNA-MARIA RAUDASKOSKI

on osallistunut keväällä 2001 käynnistetyn hyvinvointitekniikan muuntokoulutusohjelman toteutukseen. Ohjelmaan hyväksyttiin 25 opiskelijaa.

Valmistuvat lääkärit ja hammaslääkärit suorittavat opintonsa 1990-luvulla uudistetun opetussuunnitelman mukaan. Hammaslääketieteen laitoksella on vietty läpi mittava opetuksen uudistamisprosessi. Peruskoulutuksen sisältöjen ja opetusmuotojen uudistamiseen tähtäävää työtä jatketaan edelleen muun muassa moniammatillisissa työyhteisöissä tarvittavien työskentelyvalmiuksien parantamiseksi. Tiedekunnassa laadittiin opetuksen kehittämisstrategia, jossa keskeisenä kysymyksenä on ydinainesanalyysiin ja kuormittavuuslaskelmiin pohjautuvan uudistetun opetussuunnitelman kehittäminen.

Peruskoulutusvaiheessa olevat opiskelijat ovat osallistuneet kansainväliseen opiskelijavaihtoon edeltävien vuosien tapaan. Tiedekunta on edelleen mukana mini-med-school -toiminnassa, jossa tarjotaan avoimena yliopisto-opetusena lääketieteen perusteet myös muille kuin lääketiedettä opiskeleville. Samoin tiedekunta on edelleen osallistunut täydennyskoulutuksen järjestämiseen. Merkittävimpänä täydennyskoulutustapahtumana järjestettiin perinteiset Pohjolan Lääkäripäivät, joilla oli yli tuhat osallistujaa.

Lääketieteen koulutusalan valtakunnalliset rakenteelliset kehittämispäätökset eivät koulutusalan resurssisupistusten takia ole olleet tiedekunnan kannalta parhaita mahdollisia. Tiedekunta on pyrkinyt sopeuttamaan toimintansa supistuksiin.

Taloustieteiden tiedekunta

RAULI SVENTO
Dekaani

Taloustieteiden tiedekunnan toiminta laajeni edelleen vuonna 2001. Opetusministeriön käynnistämän valtakunnallisen hankkeen Liiketoimintaosaamisen kehittäminen korkeakoululaitoksessa myötä kauppatieteellistä koulutusta laajennettiin: Pohjois-Suomeen lisättiin 70 uutta kauppatieteiden maisterin tutkintoon johtavaa opiskelupaikkaa, joista 40 tuli Oulun yliopistoon.

Kesällä valittiin ensimmäisen kerran Lapin yliopistoon kauppatieteiden maisterin tutkintoon johtavaan koulutukseen 30 opiskelijaa, joille tutkinnon myöntää Oulun yliopiston taloustieteiden tiedekunta Oulun ja Lapin yliopistojen yhteistyösopimuksen mukaisesti.

Liiketoimintaosaamisohjelma mahdollisti myös tietoteollisen liiketoiminnan koulutusohjelman perustamisen 1.8.2001 alkaen. Oulun yliopiston hallitus perusti koulutusohjelmaan kuuluvan professuurin 1.1.2002 alkaen.

Loppusyksyllä yliopisto solmi yhteistyösopimuksen ulkopuolisin varoin perustettavasta tietoverkkoliiketoiminnan tutkimusprofessorista, joka sijoitetaan taloustieteiden tiedekuntaan. Tämän viran avulla on mahdollista voimistaa tiedekunnan profiilia ja osaamista tietoyhteiskunnan talouskehityksen tutkimuksessa.

Koulutusta alueilla

Tiedekunnan ensimmäinen kauppatieteellinen maisteriohjelma käynnistyi syksyllä ESR-rahoituksella Meri-Lappi Instituutissa. Tässä logistiikan maisteriohjelmassa aloitti 30 uutta opiskelijaa koko Pohjois-Suomen alueelta. Ohjelmaa rahoittavat Lapin ja Oulun lääninhallitukset.

Tiedekunta aloitti syksyllä liikkeenjohdon täydennyskoulutuksen Kuusamossa osana Naturpolis Kuusamo -kehittämishjelmaa. Ohjelma vastaa liikkeenjohdon kehittämistarpeisiin Koillismaalla.

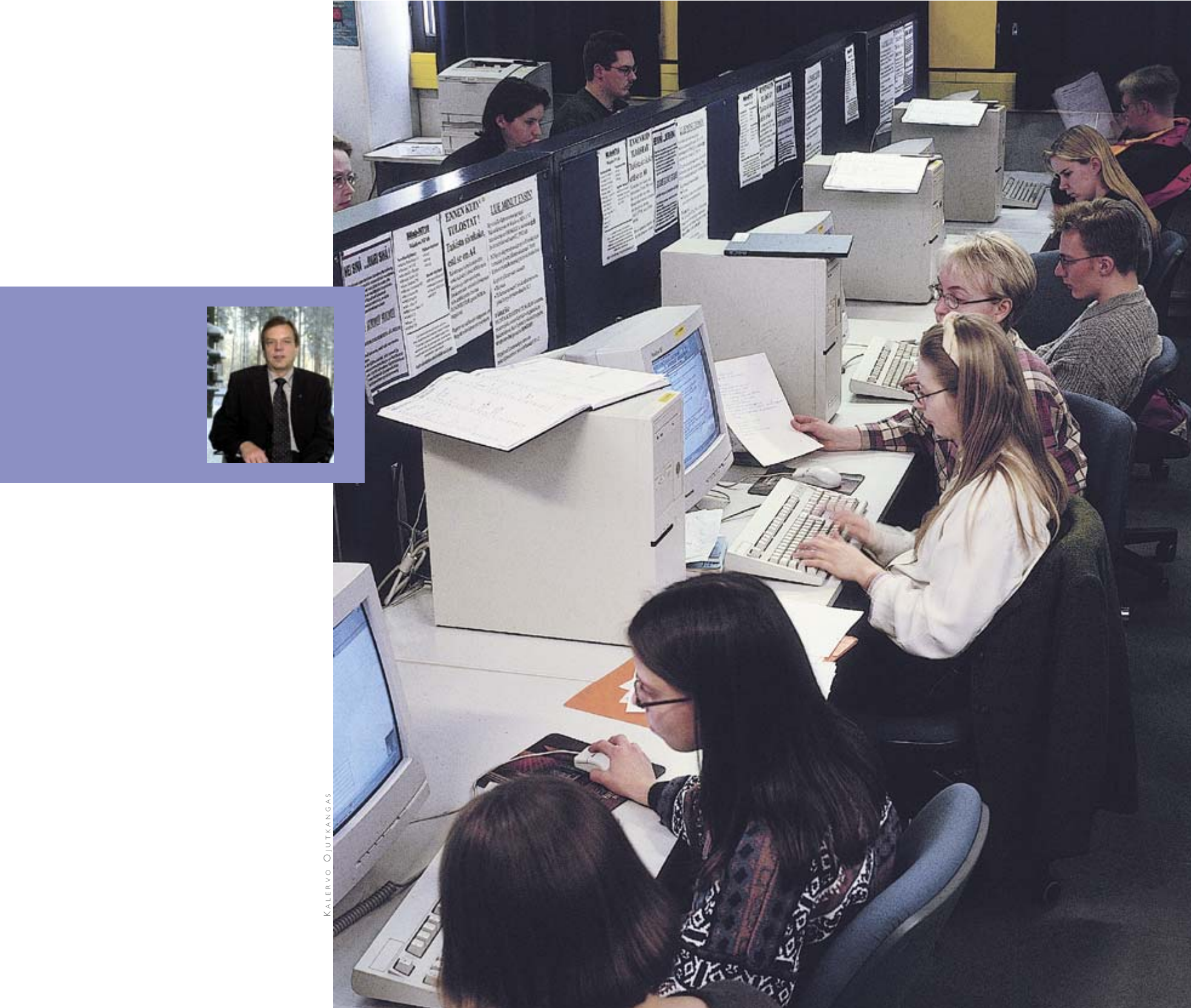
Tiedekunnassa aloitti työnsä osa-aikainen pedagoginen suunnittelija. Syksyn aikana toteutettiin laskentatoimen koulutusohjelman opintojaksojen ydinainesanalyysi ja kuormittavuuslaskenta.

Tiedekunta menestyi erinomaisesti Suomen Akatemian ja Tekesin käynnistämässä Suomalaiset yritykset ja globaalin kilpailun haasteet -tutkimusohjelmassa. Tiedekunta koordinoi kahden keskeisen ohjelmaan kuuluvan hankkeen konsortioita. Menestys oli hyvä myös taloustieteelliselle alalle myönnetyn Tekesin rahoituksen hankkimisessa.

Mukana sisäisessä kehittämisessä

Tiedekunnalla oli keskeinen rooli yliopiston johtamisen tukijärjestelmien kehittämisessä. Yliopiston hallitus hyväksyi kesällä kehittämisen haasteet -viitekehityksen eli peruslinjaukset yliopiston tulevan menestyksen kannalta keskeisimmillä toiminnan osa-alueilla. Työtä jatkettaessa tiedekunta keskittyi erityisesti helpokäyttöisen tietoverkkoperustaisen johtamisen tuki- ja tietojärjestelmän kehittämiseen.

Tiedekunta pääsee vihdoin kesällä 2002 muuttamaan yhtenäisiin ja ajanmukaisiin tiloihin Linnanmaan kampuksella. Tilojen toiminnallista suunnittelua tehtiin kuluneena vuonna intensiivisesti yhdessä eri osapuolten kanssa.

Teknillinen tiedekunta

VILHO LANTTO
D e k a a n i

Teknillinen tiedekunta jatkoi vuonna 2001 toimintaansa laaja-alaisena teknillisiin tieteisiin keskittyneenä ja teknillisiin korkeakouluihin rinnastettavana yksikkönä.

Koulutustehtävässä yllettiin uusiin ennätyksiin, kun tiedekunnasta valmistui arkkitehteja ja diplomi-insinöörejä yhteensä 376 ja tekniikan tohtoreita 19. Perustutkintojen määrässä tiedekunta jäi 10,5 prosenttia ja tohtorien määrässä 42 prosenttia tulostavoitteestaan vuosille 2001–2003.

Etenkin tietoteollisuuden koulutusohjelmien aloituspaikkojen voimakas lisäys viimeisten 5–6 vuoden aikana on kasvatanut myös tulostavoitteita huomattavasti vuosille 2001–2003. Aloituspaikkojen lisäys ei ole vielä ehtinyt vaikuttaa täydellä painolla perustutkintojen eikä etenkin tohtorin tutkintojen määrään. Tohtorin

tutkintojen alhaiseen määrään on osaltaan vaikuttanut tietoteollisuusalan opetus lukuisissa muunto- ja erilliskoulutus-hankkeissa.

Tietoteollisuusalan kolmen koulutusohjelman perustutkintotavoite lähes kaksinkertaistui tulossopimuskaudelle 2001–2003 kasvaen 120:stä 220:een. Tohtorin-tutkintotavoite kasvoi vastaavasti 10:stä 15:een. Tulostavoitteet edellyttävät valmistuneiden määrän voimakasta kasvattamista seuraavinakin vuosina.

Useita professuureja tietoteollisuusosalle

Tiedekunnan määrärahoihin sisältyi vuoden 2000 asti huomattava tietoteollisuuden koulutuksen laajentamiseen tarkoitettu tasokorotusmääräraha, jolla lisät-

tiin opetushenkilöstöä ja tuettiin tutkimusta muun muassa Infotech Oulun kautta. Tasokorotusmäärärahan merkittävä pieneneminen vuonna 2001 aiheutti huolta koulutuksen tulevasta rahoituksesta.

Tasokorotusmäärärahalla perustettiin muun muassa neljä määräaikaista professorin virkaa automaatiotekniikkaan, mekatroniikkaan (yhdessä VTT:n kanssa), radiotekniikkaan ja signaalinkäsittelytekniikkaan. Kaudet päättyivät vuodenvaihteen tienoilla. Tiedekunta päätti vakinaistaa kaikki neljä professorin virkaa.

Tietoliikennelaboratorion hankkimalla ulkopuolisella rahoituksella perustettiin määräaikaiset professorien virat radiotekniikkaan ja kaksi tietoliikennetekniikkaan sekä yksi osa-aikainen professorin virka tietoliikennetekniikkaan. Ra-

diotekniikan ja osa-aikainen tietoliikennetekniikan professuuri täytettiin vuoden aikana.

Lisäksi nimettiin henkilöt hoitamaan määräajaksi testaustekniikan ja lääketieteen tekniikan professorien virkoja. Viimeksi mainittuun saatiin ulkopuolinen rahoitus lähinnä teollisuudelta.

Rakentamistekniikan osasto lakkautettu

Rakentamistekniikan koulutusohjelma tiedekunnassa päättyi alasajosuunnitelman mukaisesti heinäkuun 2001 lopussa. Vuodesta 1959 toimineesta koulutuksesta valmistui kaikkiaan 1 267 diplomi-insinööriä, 65 tekniikan lisensiaattia, 24 tekniikan tohtoria ja yksi filosofian tohtori. Etenkin Pohjois-Suomen infrastruk-

tuurin rakentamisessa viimeisten vuosikymmenien aikana tämän laajan rakentamistekniikan asiantuntijajoukon kädenjälki on erittäin näkyvä.

Rakentamistekniikan alasajosta vapautuneita resursseja suunnattiin uusille kehittyville aloille. Rakentamistekniikan osaston eräitä tutkimusaloja jatkamaan perustettiin rakentamisteknologian tutkimusryhmä.

Kertomusvuoden lopulla valmistuivat ensimmäiset diplomi-insinöörit vuonna 1997 alkaneesta ympäristötekniikan koulutusohjelmasta. Koulutusohjelmaa on kehitetty yhteistyössä muiden tiedekuntien ja Kuopion yliopiston kanssa. Resurssit siihen on saatu pääasiassa uudelleen suunnatuista rakentamistekniikan resursseista. Merkittävä lisäpanos on määräaikainen vesihuoltotekniikan lah-

joitusprofessorin virka, joka täytettiin kertomusvuoden alussa.

Opetuksen kehittäminen jatkuu

Opetuksen kehittämistä jatkettiin analysoimalla muuan muassa oppikurssien keskeinen aineisto niiden opintoviikkovastauksien selvittämiseksi. Opetuksessa painotettiin kontaktiopetusta ja tuutoroinnissa ensimmäisen vuosikurssin ohjaamista. Toimenpiteillä pyritään sekä lyhentämään opiskeluajoja että parantamaan opintojen läpäisyastetta. Tiedekunta on ollut edustettuna valtakunnallisissa työryhmissä, joissa on selvitetty tekniikan alan tutkintorakenteen mahdollista uudistamista.

Opetusta kehitettäessä on oltu läheisessä yhteistyössä ympäröivän teollisuuden ja yliopiston muiden tiedekuntien kanssa mm. luonnontieteiden ja kauppatieteiden perusopetuksessa sekä ympäristötekniikan ja lääketieteen tekniikan aloilla. Opinto-ohjelmien valmistelun eräinä tavoitteina olivat lääketieteen tekniikan sekä valmistus-, tuotanto- ja testaustekniikan opetuksen vahvistaminen.

Arkkitehtuurin osasto toimii valtakunnallisena yliopisto-opetuksen laatuysik-

könä ja konetekniikan osasto yliopiston sisäisenä opetuksen laatuysikkönä.

Opetusministeriö päätti, että syyskuusta 2002 tiedekunnassa aloitetaan uusi informaatioverkostojen koulutusohjelma. Sähkötekniikan osastoon näin muodostuvien neljän koulutusohjelman opinto-ohjelmien laatiminen käynnistyi syksyllä. Vuoden lopulla yliopiston hallitus vahvisti koulutusohjelmien opintosuunnat.

Hyvätasoisien opiskelija-aineiden saamiseksi jatkettiin opinto-oikeuksien myöntämistä Oulun lukioiden opiskelijoille. Opiskelijarekrytoinnissa on tullut vastaan selvä sisääntottomäärien kasvattamisen raja sähkötekniikan osaston koulutusohjelmissa.

Useita koulutushankkeita alueilla

Diplomi-insinöörien muuntokoulutus jatkui laajana ja monipuolisena sekä opetusministeriön että EU:n rahoituksella. Tietoteollisuuden muuntokoulutushankkeita oli käynnissä Oulun lisäksi Raahessa, Kajaanissa, Kokkolassa, Kemissä ja Rovaniemellä. Ympäristöinformatiikan muuntokoulutushanke jatkui prosessi- ja ympäristötekniikan osaston ja Kuopion yliopiston yhteistyönä.

Raahessa ja Kajaanissa jatkui sähkötekniikan osaston antama erilliskoulutus ja Kokolan ja Ylivieskan alueilla tuotantotalouden ja konetekniikan osaston erilliskoulutushanke. Teollisuuden rahoituksella jatkui it-alan täydennyskoulutusohjelma ja EU-rahoituksella mikroelektronikan koulutushanke. Näin tiedekunta pyrki täyttämään tehtäväänsä merkittävänä alueellisena kehittäjänä ja lisäämään tälläkin tavoin tutkintojen määrää.

Lukuisat muunto- ja erilliskoulutushankkeet yhdessä kasvaneiden opiskelijamäärän ja tulosvaatimusten kanssa lisäsivät henkilöstön työpaineita etenkin tietoteollisuusalalla. Voimakkaasti kasvanut ulkopuolinen rahoitus oli toisaalta välttämätön edellytys myös alan koulutus-tehtävistä selviytymiselle.

Runsaasti kilpailtua tutkimusrahoitusta

Saatu runsas kilpailtu ulkopuolinen tutkimusrahoitus osoittaa tiedekunnan tutkijoiden tehokasta ja tuloksellista työskentelyä. Yhteistyö yritysten, tutkimuslaitosten, etenkin VTT:n, ja julkisen sektorin kanssa jatkui voimakkaana niin perus- ja jatkotutkintoihin liittyvissä opinnäytetutkimuksissa kuin pitempikestoisissa yhteistyöprojekteissa. Tekes oli merkittävin tutkimustyön ulkopuolinen rahoittaja. Tiedekunnan tutkijoiden Suomen Akatemialta saama rahoitus osoittaa myös perustutkimuksen voimistumista.

Tiedekunnan tutkijat olivat keskeisesti mukana yliopiston tutkimuksen neljästä painoalasta kahdessa, informaatiotekniikassa ja ympäristöalalla. Myös kahteen muuhun tutkimuksen painoalaan, biotek-

niikkaan ja pohjoisuustutkimukseen, tiedekunnan tutkijoilla oli yhteyksiä mm. bioprosessiteknikan, arktisen rakentamisen keskuksen ja tietoteollisuuden tutkimuksen kautta. Informaatiotekniikan saatevarjo-organisaation Infotech Oulun yhdeksästä tutkimusryhmästä seitsemän oli teknillisestä tiedekunnasta.

Opetusministeriön ja Suomen Akatemian tukemien tutkijakoulujen joukkoon 21 tutkijapaikalla kuuluva Infotech Oulu Graduate School on erittäin merkittävä informaatiotekniikan tutkijoiden kouluttaja. Monet jatko-opiskelijat ovat olleet mukana myös tietoteollisuuden valtakunnallisessa GETA Graduate Schoolissa. Valtakunnallisia arkkitehtuurin ja metallurgian tutkijakouluja johtivat ja koordinoivat kertomusvuonna tiedekunnan professorit.

Tiedekunnan tutkijoiden yhteistyö on viime vuosina lisääntynyt niin maamme muiden yliopistojen ja tutkimuslaitosten kuin myös ulkomaisten yliopistojen tutkijoiden kanssa. Esimerkiksi Luulajan teknillisen korkeakoulun kanssa on selvitetty mahdollisia yhteishankkeita niin perustutkinto- kuin jatkokoulutuksessakin. Tiedekunta on niin ikään mukana Pohjoismaiden teknillisten yliopistojen ja tiedekuntien NORDTEK-yhteistyöjärjestössä.

Kertomusvuoden lopussa valmistuivat Tietotalon ensimmäisen vaiheen rakennukset Linnanmaalle. Sen tiloihin muuttaa pääosa sähkötekniikan osastosta. Tietotalon toisen vaiheen rakennusohjelmaa laadittiin kertomusvuoden aikana. Joulukuussa muurattiin arkkitehtuurin osaston uuden laajennusosan peruskivi.

Humanistinen koulutusala

Oppiaineet

Informaatiotutkimus
Logopedia
Suomen kieli
Saamen kieli ja saamelaiskulttuuri
Englantilainen filologia, germaaninen filologia, pohjoismainen filologia
Kirjallisuus
Yleinen historia, Suomen ja Skandinavian historia, aate- ja oppihistoria
Kulttuuriantropologia
Yleinen arkeologia

Opiskelijamäärät	2001	keskim. 1999–2001	2000
Perustutkinto-opiskelijat	1 891		1 818
näistä uusia	294		315
Jatko-opiskelijat	239		219
Opiskelijat yhteensä	2 130		2 037

Tutkinnot	2001	keskim. 1999–2001	2000
Alemmat tutkinnot	33		42
Perustutkinnot	139		139
Jatkotutkinnot			
– lisensiaatti	6		11
– tohtori	6		8
Kaikki tutkinnot yhteensä	184		200

Henkilökunta (htv) 2001 2000

Opetushenkilökunta		
– professorit	18	18
– muu opetushenkilökunta	59	57
Opetushenkilökunta yhteensä	77	75
Muu henkilökunta	61	60
Budjetin ulkopuolisin varoin palkattu henkilökunta	20	16
Koko henkilökunta yhteensä	158	151

Koulutusalan rahoitus (1000 mk) 2001 2000

Yliopiston budjettirahoitus	37 619	37 961
Budjetin ulkopuolinen rahoitus	5 321	4 962
Rahoitus yhteensä	42 940	42 923

Julkaisutoiminta 2000 keskim. 1998–2000

Tieteelliset julkaisut	144	96
Muut julkaisut	180	108
Julkaisut yhteensä	324	204

Kansainvälistyminen 2001 2000

Työskentely ulkomailla (yli 2 vkoa) lkm/yht. kk	14/14	24/27
Ulkomaiset vieraat (yli 2 vkoa) lkm/yht. kk	3/2	16/9

Kasvatustieteellinen koulutusala

Oppiaineet

Kasvatustieteiden koulutus
Musiikkikasvatuksen koulutus
Varhaiskasvatuksen koulutus
Luokanopettajakoulutus
Master of Education, International Programme
Teknologiapainoiteinen luokanopettajakoulutus
Opettajan pedagogiset opinnot

Opiskelijamäärät	2001	keskim. 1999–2001	2000
Alempaa tutkintoa opiskelevat	151		220
Perustutkinto-opiskelijat	1 541		1 506
näistä uusia	284		244
Jatko-opiskelijat	208		205
Opiskelijat yhteensä	1 900		1 931

Tutkinnot	2001	keskim. 1999–2001	2000
Alemmat tutkinnot	36		40
Perustutkinnot	223		220
Jatkotutkinnot			
– lisensiaatti	4		5
– tohtori	4		4
Kaikki tutkinnot yhteensä	267		269

Henkilökunta (htv) 2001 2000

Opetushenkilökunta		
– professorit	16	16
– muu opetushenkilökunta	101	102
Opetushenkilökunta yhteensä	117	118
Muu henkilökunta	77	76
Budjetin ulkopuolisin varoin palkattu henkilökunta	29	37
Koko henkilökunta yhteensä	223	231

Koulutusalan rahoitus (1000 mk) 2001 2000

Yliopiston budjettirahoitus	55 765	56 574
Budjetin ulkopuolinen rahoitus	11 404	10 926
Rahoitus yhteensä	67 169	67 500

Julkaisutoiminta 2000 keskim. 1998–2000

Tieteelliset julkaisut	79	71
Muut julkaisut	132	126
Julkaisut yhteensä	211	197

Kansainvälistyminen 2001 2000

Työskentely ulkomailla (yli 2 vkoa) lkm/yht. kk	9/32	14/43
Ulkomaiset vieraat (yli 2 vkoa) lkm/yht. kk	8/12	15/13

Luonnontieteellinen koulutusala

Oppiaineet

Biokemia		
Ekologinen eläintiede, fysiologinen eläintiede		
Ekologinen kasvitiede, fysiologinen kasvitiede, perinnöllisyystiede		
Fysiikka, geofysiikka, teoreettinen fysiikka, tähtitiede, biofysiikka		
Geologia, mineralogia, maaperägeologia, geokemia, geofysiikka		
Epäorgaaninen kemia, orgaaninen kemia, fysikaalinen kemia, rakennetutkimuksen kemia		
Maantiede, suunnittelumaantiede		
Matematiikka, tilastotiede, sovellettu matematiikka		
Tietojenkäsittelytiede		
Opiskelijamäärät	2001	2000
Perustutkinto-opiskelijat	3 161	2 953
näistä uusia	667	568
Jatko-opiskelijat	402	405
<i>Opiskelijat yhteensä</i>	<i>3 563</i>	<i>3 358</i>
Tutkinnot	2001	keskim. 1999–2001
Alemmat tutkinnot	15	15
Perustutkinnot	225	251
Jatkotutkinnot		0
– lisensiaatti	22	22
– tohtori	34	32
<i>Kaikki tutkinnot yhteensä</i>	<i>296</i>	<i>320</i>
Henkilökunta (htv)	2001	2000
Opetushenkilökunta		
– professorit	66	65
– muu opetushenkilökunta	159	157
<i>Opetushenkilökunta yhteensä</i>	<i>225</i>	<i>222</i>
Muu henkilökunta	240	239
Budjetin ulkopuolisin varoin palkattu henkilökunta	221	227
<i>Koko henkilökunta yhteensä</i>	<i>686</i>	<i>688</i>
Koulutusalan rahoitus (1000 mk)	2001	2000
Yliopiston budjettirahoitus	145 849	143 478
Budjetin ulkopuolinen rahoitus	61 492	56 257
<i>Rahoitus yhteensä</i>	<i>207 341</i>	<i>199 735</i>
Julkaisutoiminta	2000	keskim. 1998–2000
Tieteelliset julkaisut	470	468
Muut julkaisut	151	131
<i>Julkaisut yhteensä</i>	<i>621</i>	<i>599</i>
Kansainvälistyminen	2001	2000
Työskentely ulkomailla (yli 2 vkoa) lkm/yht. kk	76/125	71/111
Ulkomaiset vieraat (yli 2 vkoa) lkm/yht. kk	65/168	77/153

Läketieteellinen koulutusala

Oppiaineet

Läketieteen koulutusohjelma		
Opiskelijamäärät	2001	2000
Perustutkinto-opiskelijat	602	598
näistä uusia	118	102
Jatko-opiskelijat	213	219
Erikoislääkäriopiskelijat	422	444
<i>Opiskelijat yhteensä</i>	<i>1 237</i>	<i>1 261</i>
Tutkinnot	2001	keskim. 1999–2001
Perustutkinnot	73	79
Jatkotutkinnot		
– tohtori	43	43
Erikoislääkäri	89	107
<i>Kaikki tutkinnot yhteensä</i>	<i>205</i>	<i>229</i>
Henkilökunta (htv)	2001	2000
Opetushenkilökunta		
– professorit	51	52
– muu opetushenkilökunta	85	84
<i>Opetushenkilökunta yhteensä</i>	<i>136</i>	<i>136</i>
Muu henkilökunta	176	180
Budjetin ulkopuolisin varoin palkattu henkilökunta	137	211
<i>Koko henkilökunta yhteensä</i>	<i>449</i>	<i>527</i>
Koulutusalan rahoitus (1000 mk)	2001	2000
Yliopiston budjettirahoitus	106 149	106 259
Budjetin ulkopuolinen rahoitus	67 513	60 069
<i>Rahoitus yhteensä</i>	<i>173 662</i>	<i>166 328</i>
Julkaisutoiminta	2000	keskim. 1998–2000
Tieteelliset julkaisut	762	781
Muut julkaisut	105	131
<i>Julkaisut yhteensä</i>	<i>867</i>	<i>913</i>
Kansainvälistyminen	2001	2000
Työskentely ulkomailla (yli 2 vkoa) lkm/yht. kk	32/133	33/248
Ulkomaiset vieraat (yli 2 vkoa) lkm/yht. kk	20/41	21/52

Hammaslääketieteellinen koulutusala

Oppiaineet

Hammaslääketieteen koulutusohjelma

Opiskelijamäärät	2001	2000
Perustutkinto-opiskelijat	174	157
näistä uusia	47	47
Jatko-opiskelijat	16	13
Erikoishammaslääkäriopiskelijat	22	15
<i>Opiskelijat yhteensä</i>	<i>212</i>	<i>185</i>
Tutkinnot	2001	keskim. 1999–2001
Perustutkinnot	17	26
Jatkotutkinnot	–	–
– tohtori	1	4
Erikoishammaslääkäri	6	6
<i>Kaikki tutkinnot yhteensä</i>	<i>24</i>	<i>36</i>
Henkilökunta (htv)	2001	2000
Opetushenkilökunta		
– professorit	7	7
– muu opetushenkilökunta	35	39
<i>Opetushenkilökunta yhteensä</i>	<i>42</i>	<i>46</i>
Muu henkilökunta	31	32
Budjetin ulkopuolisin varoin palkattu henkilökunta	29	39
<i>Koko henkilökunta yhteensä</i>	<i>102</i>	<i>117</i>
Koulutusalan rahoitus (1000 mk)	2001	2000
Yliopiston budjettirahoitus	23 028	23 728
Budjetin ulkopuolinen rahoitus	7 422	8 420
<i>Rahoitus yhteensä</i>	<i>30 450</i>	<i>32 148</i>
Julkaisutoiminta	2000	keskim. 1998–2000
Tieteelliset julkaisut	44	53
Muut julkaisut	22	10
<i>Julkaisut yhteensä</i>	<i>66</i>	<i>63</i>
Kansainvälistyminen	2001	2000
Työskentely ulkomailla (yli 2 vkoa) lkm/yht. kk	4/44	7/7
Ulkomaiset vieraat (yli 2 vkoa) lkm/yht. kk	–	1/1

Terveydenhuollon koulutusala

Oppiaineet

Terveydenhuollon hallinnon tieteenalaohjelma

Opiskelijamäärät	2001	2000
Hoitotieteen tieteenalaohjelma		
Terveystieteiden opettajan koulutusohjelma		
Kliinisen laboratoriotieteen tieteenalaohjelma		
Radiografian tieteenalaohjelma		
Perustutkinto-opiskelijat	250	221
näistä uusia	62	44
Jatko-opiskelijat	73	67
<i>Opiskelijat yhteensä</i>	<i>323</i>	<i>288</i>
Tutkinnot	2001	keskim. 1999–2001
Alemmat korkeakoulututkinnot	1	1
Perustutkinnot	24	29
Jatkotutkinnot		
– lisensiaatti	2	2
– tohtori	2	4
<i>Kaikki tutkinnot yhteensä</i>	<i>29</i>	<i>23</i>
Henkilökunta (htv)	2001	2000
Opetushenkilökunta		
– professorit	3	3
– muu opetushenkilökunta	8	8
<i>Opetushenkilökunta yhteensä</i>	<i>11</i>	<i>11</i>
Muu henkilökunta	11	9
Budjetin ulkopuolisin varoin palkattu henkilökunta	1	3
<i>Koko henkilökunta yhteensä</i>	<i>23</i>	<i>23</i>
Koulutusalan rahoitus (1000 mk)	2001	2000
Yliopiston budjettirahoitus	5 524	5 469
Budjetin ulkopuolinen rahoitus	1 132	979
<i>Rahoitus yhteensä</i>	<i>6 656</i>	<i>6 448</i>
Julkaisutoiminta	2000	keskim. 1998–2000
Tieteelliset julkaisut	48	44
Muut julkaisut	21	18
<i>Julkaisut yhteensä</i>	<i>69</i>	<i>62</i>
Kansainvälistyminen	2001	2000
Työskentely ulkomailla (yli 2 vkoa) lkm/yht. kk	1/9	2/10
Ulkomaiset vieraat (yli 2 vkoa) lkm/yht. kk	1/1	2/2

Kauppateellinen koulutusala

Oppiaineet		
Kansantaloustiede		
Laskentatoimi		
Markkinointi		
Opiskelijamäärät	2001	2000
Perustutkinto-opiskelijat	620	552
näistä uusia	143	115
Jatko-opiskelijat	49	50
<i>Opiskelijat yhteensä</i>	<i>669</i>	<i>602</i>
Tutkinnot	2001	keskim. 1999–2001
Perustutkinnot	49	54
Jatkotutkinnot		
– lisensiaatti	1	3
– tohtori	2	3
<i>Kaikki tutkinnot yhteensä</i>	<i>52</i>	<i>59</i>
Henkilökunta (htv)	2001	2000
Opetushenkilökunta		
– professorit	9	6
– muu opetushenkilökunta	16	14
<i>Opetushenkilökunta yhteensä</i>	<i>25</i>	<i>20</i>
Muu henkilökunta	11	9
Budjetin ulkopuolisin varoin palkattu henkilökunta	17	16
<i>Koko henkilökunta yhteensä</i>	<i>53</i>	<i>45</i>
Koulutusalan rahoitus (1000 mk)	2001	2000
Yliopiston budjettirahoitus	7 783	7 518
Budjetin ulkopuolinen rahoitus	6 366	6 365
<i>Rahoitus yhteensä</i>	<i>14 149</i>	<i>13 883</i>
Julkaisu toiminta	2000	keskim. 1998–2000
Tieteelliset julkaisut	45	41
Muut julkaisut	17	18
<i>Julkaisut yhteensä</i>	<i>62</i>	<i>59</i>
Kansainvälistyminen	2001	2000
Työskentely ulkomailla (yli 2 vkoa) lkm/yht. kk	1/1	6/10
Ulkomaiset vieraat (yli 2 vkoa) lkm/yht. kk	2/3	1/3

Teknillistieteellinen koulutusala

Oppiaineet		
Arkkitehtuuri		
Konetekniikka		
Prosessitekniikka		
Rakentamistekniikka (loppunut 31.7.2001)		
Elektroniikka, tietoliikenne, tietotekniikka, informaatioverkotot		
Tuotantotalous		
Ympäristötekniikka		
Opiskelijamäärät	2001	2000
Perustutkinto-opiskelijat	3 903	3 812
näistä uusia	674	635
Jatko-opiskelijat	563	540
<i>Opiskelijat yhteensä</i>	<i>4 466</i>	<i>4 352</i>
Tutkinnot	2001	keskim. 1999–2001
Perustutkinnot	376	324
– arkkitehti	24	21
– diplomi-insinööri	352	303
Jatkotutkinnot		
– lisensiaatti	14	18
– tohtori	19	15
<i>Kaikki tutkinnot yhteensä</i>	<i>409</i>	<i>357</i>
Henkilökunta (htv)	2001	2000
Opetushenkilökunta		
– professorit	63	66
– muu opetushenkilökunta	136	137
<i>Opetushenkilökunta yhteensä</i>	<i>199</i>	<i>203</i>
Muu henkilökunta	204	214
Budjetin ulkopuolisin varoin palkattu henkilökunta	367	313
<i>Koko henkilökunta yhteensä</i>	<i>770</i>	<i>730</i>
Koulutusalan rahoitus (1000 mk)	2001	2000
Yliopiston budjettirahoitus	130 782	132 404
Budjetin ulkopuolinen rahoitus	108 983	88 015
<i>Rahoitus yhteensä</i>	<i>239 765</i>	<i>220 419</i>
Julkaisu toiminta	2000	keskim. 1998–2000
Tieteelliset julkaisut	386	376
Muut julkaisut	190	171
<i>Julkaisut yhteensä</i>	<i>576</i>	<i>547</i>
Kansainvälistyminen	2001	2000
Työskentely ulkomailla (yli 2 vkoa) lkm/yht. kk	22/75	38/103
Ulkomaiset vieraat (yli 2 vkoa) lkm/yht. kk	57/333	61/315

Biocenter Oulu

Biocenter Oulu on bioteknologian ja modernin biotieteen tutkimuskeskus, jonka toiminta perustuu kansainvälisesti kilpailukykyiseen ja innovatiiviseen tutkimukseen, säännöllisiin ulkopuolisiin arviointeihin sekä tiedekunta- ja oppialarajat ylittävään yhteistyöhön. Vuonna 2001 Biocenter Oulun piirissä toimi 13 tutkimusprojektia. Henkilöstön kokonaismäärä oli noin 270.

Kansainvälinen Young Investigator -haku järjestettiin toisen kerran. Sen tarkoituksena on rekrytoida Biocenterin piiriin nuoria lupaavia tutkijoita. Ensimmäinen nuori tutkija ryhmineen aloitti toimintansa vuoden alussa ja kaksi viimeisimmässä haussa valittua vuoden loppupuolella. Biocenter Oulun tutkijakoulussa on noin 150 tutkijaopiskelijaa. Koulu on hyväksytty kansallisten tutkijakoulujen joukkoon.

Biocenter Oulu tarjoaa yliopiston tutkijoille ydinpalveluita, kuten proteiinianalytiikka, solujen ja proteiinien tuotto bioreaktorilla, morfologinen kuvantaminen, muuntogeenisten eläinten tuottaminen ja fysiologinen analytiikka, proteiinin rakennetutkimus kideanalytiikan avulla ja bioinformatiikka. Uusia kehittämis-

Painoalayksiköt

hankkeita ovat DNA-mikrosirutkimus, proteomiikka ja kantasolututkimus. Biocenter on osallistunut Turkuun perustetun valtakunnallisen mikrosirukeskuksen kehittämiseen.

Biocenter Oulu valmisteli vuoden aikana uusien tutkimustilojen rakentamista yhdessä lääketieteellisen tiedekunnan kanssa. Rakentaminen on tarkoitus aloittaa vuonna 2002, ja rakennuksen toivotaan valmistuvan vuonna 2003.

Infotech Oulu

Infotech Oulu on informaatioteknologian tutkimuksen ja tutkijakoulutuksen saatevarjo-organisaatio, jonka tutkimusryhmät valitaan ulkopuolisten asiantuntijoiden tekemien arviointien perusteella. Keskeisiä tutkimusaloja ovat elektroniikka

ja mittaustekniikka, langaton tietoliikenne, ohjelmistotekniikka ja informaationkäsittely, johon sisältyy mm. kone näön, automaation ja multimedian tutkimusta.

Infotech Oulun tärkeimpänä tavoitteena on luoda edellytykset kansainvälisesti korkeatasoisten tutkimusryhmien kehittymiselle ja toiminnalle. Osoitus ryhmien tutkimuksen tason noususta on Suomen Akatemian rahoituksen huomattava lisääntyminen vuodeksi 2001.

Infotech Oulu Graduate School on jännevöittänyt merkittävästi alan tohtorikoulutusta. Tutkijakoulu sai opetusministeriöltä 10 tutkijakoulutuspaikkaa aiempien 20 paikan lisäksi. Suomen Akatemia rahoittaa kolmea tutkijatohtori paikkaa, yhtä tutkijakoulutuspaikkaa ja tukee tutkijakoulun kursseja.

Thule-instituutti

Vuosi 2001 oli Thule-instituutin ensimmäinen toimintavuosi valtakunnallisena erillislaitoksena. Vuoden alussa valittiin kansainvälisen arvioinnin perusteella instituutin globaalimuutosohjelman uudet tutkimusprojektit, joita on nyt yhdeksän.

Arktisen lääketieteen keskuksen toiminta siirtyi vuoden alussa Thule-instituutin yhteyteen. Keskus koordinoi instituutin toista monitieteellistä tutkimusohjelmaa, jossa tehdään sirkumpolaarisen terveyden aihepiiriin kuuluvia tutkimusprojekteja. Lisäksi keskus julkaisee tieteellistä lehteä *Journal of Circumpolar Health*.

Toukokuussa pidettiin Oulussa Nordic Arctic Research Programmen

(NARP) konferenssi, johon osallistui yli 100 tutkijaa kaikista Pohjoismaista. Pohjoisen ulottuvuuden tutkimusstrategian kehittämiseen Thule-instituutti osallistui laatimalla suunnitteluasiakirjoja ja osallistamalla pohjoisen ulottuvuuden kansallisiin foorumeihin.

Elokuussa pidettyyn sirkumpolaaristen yliopistojen kokoukseen Tromssassa osallistui kattava ryhmä instituutin tutkijoita. Konferenssissa esiteltiin Oulun yliopiston pohjoisuustutkimusta sekä esitelmissä että postereissa.

Thule-instituutin tutkimusprojekteissa tehtiin noin 130 henkilötyövuotta. Tieteellisten raporttien ja kongressiesitelmien lukumäärä oli noin 100 ja väitöskirjoja tarkastettiin 10.

Ympäristö

Ympäristöalasta tuli Oulun yliopiston neljäs painoala elokuun 2001 alussa. Painoalaan kuuluu ympäristöön ja luonnonvarojen kestävään käyttöön liittyvä toiminta laaja-alaisesti. Painoalalla korostetaan monitieteisen, ongelmalähtöisen opetuksen ja tutkimuksen järjestämistä sekä yhteiskunnallisen palvelutehtävän merkitystä. Mukana kehittämisessä ovat kaikki tiedekunnat.

Alan opetus yliopistossa kootaan ympäristöalan kouluksi ja toteutetaan tiedekuntien välisenä yhteistyönä. Alalle on myös perustettu monitieteinen tutkijakoulu, jossa tutkijakoulutettavia on yli 150.

Tutkimusyhteistyötä organisoii NorNet-verkosto, jonka muodostavat yliopiston kanssa seitsemän ympäristöhallinnon keskeistä toimijaa ja sektoritutkimuslaitosta. Vastaavan tasoisesta kumppanuudesta ja yhteistyöstä ei ole sovittu muualla maassamme.

Ympäristöala on liitetty kaikkiin pohjoissuomalaisiin kehittämisstrategioihin. Yritystoimintaa on ryhdytty edistämään kokonaisvaltaisesti. Ympäristöpainoalan alainen kehittämysyksikkö NorTech Oulu toimii elinkeinoelämän ja yliopiston rajapinnassa yhdistäen yritysten tarpeet ja yliopiston osaamisen uudeksi, innovatiiviseksi toiminnaksi.

Sodankylän geofysiikan observatorion ja Lapin ilmatieteellisen tutkimuskeskuksen yhteinen päärakennus Polaria.

ILPO OKKONEN

Meri-Lappi Instituutti

Meri-Lappi Instituutin neljättä toimintavuotta leimasivat aluekehityshankkeiden valmistelu ja toteuttaminen, kahden maisterikoulutusohjelman käynnistäminen ja teknologialaboratorioiden kehittäminen ja varustaminen. Vuoden aikana valmisteltiin myös Kemi-Tornion alueen korkeakoulustrategia, jota toteutetaan yhteistyössä alueen ammattikorkeakoulujen, kuntien ja muiden yhteistyökumppaneiden kanssa.

Aluekehitykseen liittyvää työtä leimasi projekti, jolla Kemi-Tornion alue pyrki ja pääsi mukaan valtakunnalliseen aluekeskusohjelmaan. Instituutti sitoutti alueen toimijoita hankkeeseen ja koordinoi ja ohjasi sen etenemistä. Instituutin edustajat kuuluvat jatkossa aluekes-

en yhteishankkeen Lapland Atmosphere-Biosphere Facility LAPBIAT hyväksyminen EU:n tutkimuksen 5. puiteohjelman ohjelmaan Access to Major Research Infrastructures ja hankkeen käynnistymisen marraskuun alussa.

Myös 5. puiteohjelmaan liittyvä eurooppalainen tutkijakoulu Marie Curie Training Site: Investigations of the Near-Earth Space by Radio Methods käynnistyi vuoden aikana ja siihen valittiin ensimmäiset opiskelijat. Kaikki nämä ohjelmat lisäävät merkittävästi observatorion kansainvälisiä yhteyksiä ja monipuolistavat tutkimusta.

Observatorion tutkijat osallistuivat edelleen Astropolis Sodankylän kehittämiseen Pohjois-Suomen polis-verkoston osana. Tutkijat käynnistivät vuoden aikana myös laajan vierailuohjelman Lapin kouluihin kiinnostuksen lisäämiseksi luonnontieteitä kohtaan.

Observatorion ja Lapin ilmatieteellisen tutkimuskeskuksen yhteinen päärakennus Polaria valmistui toukokuussa ja talon vihki opetusministeri Maija Rask elokuun puolivälissä. Observatoriolle myönnettiin Oulun yliopiston ensimmäinen laatupalkinto vuoden 2001 laadukkaasta toiminnasta.

sovelletaan parhaillaan uudentyypisten meteori- ja MST (Mesosphere-Stratosphere-Troposphere) -tutkien ja ionosondin sekä avaruusromun mittausmenetelmien kehittämiseen. Vuoden aikana aloitettiin satelliitti-tomografiaketjun rakentaminen ionosfääriin jatkuvia mittauksia varten. Uutena tutkimuksena aloitettiin yhteistyö Teknillisen Korkeakoulun kanssa tavoitteena selvittää, liittyykö reونتuliin akustisia ilmiöitä.

Vuoden 2001 aikana käynnistyi laaja suomalais-venäläinen syväseisminen heijastusluotaushanke, johon observatorio osallistuu. Sodankylään tulevan ultraviolettisäteilyn tutkimusaseman perustamistyöt alkoivat yhteistyössä Lapin ilmatieteellisen tutkimuskeskuksen kanssa.

Merkittävin saavutus oli observatorion koordinoiman Lapin tutkimusasemi-

kustyön ohjausryhmään. Aluekehityshankkeissa selvitettiin mm., miten työvoima ja yritysten työllistämistarpeet voivat kohdata.

Instituutin muut hankkeet liittyivät kestäväen kehityksen teknologiaan, erityisesti puurakentamiseen, sekä muotoiluun ja tuotekehitykseen, joiden alueella toteutettiin useita projekteja.

Instituuttiin kuuluvan mikroelektronikan instrumentointilaboratorion hankkeet liittyivät oman toimintakyvyn vahvistamiseen sekä ilmaisinten koteloinnin kehittämiseen ja ultraviolettisäteilyn mittaamiseen.

Ympäristötekniikan tutkimuskeskus osana instituuttia kehitti alan palvelujärjestelmää pohjoisilla alueilla.

Maisterikoulutusohjelmat käynnistivät digitaalisen median ja logistiikan aloil-

ANNA-MARIA RAUDASKOSKI

la Oulun yliopiston tiedekuntien alaisuudessa. Niissä on yhteensä 50 opiskelijaa. Täydennyskoulutuskursseihin ja seminaareihin osallistui 480 henkilöä.

Oulun Eteläisen instituutti

Oulun Eteläisen instituutti perustettiin vuonna 2000 Oulun yliopiston alaiseksi projektiyksiköksi. Vuoteen 2003 kestävän projektivaiheen aikana vakiinnutetaan instituutin rahoitus, toimintamalli ja organisaatio. Instituutti tukee alueellista kehitystä tutkimus-, kehittämis- ja koulutustoiminnan avulla Oulun läänin eteläosan kolmessa seutukunnassa. Instituutin toimitilat sijaitsevat Nivalassa ja sen henkilökuntaan kuului kertomusvuonna neljä henkilöä.

Toiminta painottuu tällä hetkellä EU:n tavoiteohjelmien ja muun ulkopuolisen rahoituksen avulla toteutettaviin hankkeisiin.

Tutkimuksessa on keskitytty maanalaifsiiikan tutkimuskeskuksen toiminnan käynnistämiseen ja laajentamiseen, elektroniikan mekaniikan ja ohutlevytekniikan tutkimus- ja kehittämissyhteistyön vahvistamiseen sekä informaatioteknologia-alan kehittämistoiminnan suunnitteluun. Lisäksi on aloitettu yhteistyö alueen ja yliopiston välillä matkailuun ja paik-

katietojärjestelmiin liittyvien tutkimus- ja kehittämishankkeiden käynnistämiseksi.

Koulutuksen kehittämisen pohjaksi koottiin yhdessä alueen toimijoiden kanssa Oulun Eteläisen aluekeskusohjelmaan sisältyvä korkeakoulustrategia, jonka toteutumista on seurattu instituutin koordinoimana. Lisäksi on osallistuttu maakuntayliopiston toiminnan suunnitteluun sekä teknologiakasvatusta ja -opetusta kehittävän hankkeen ensimmäisen vaiheen toimintaan.

Tukiyksiköt

Kirjasto

Kirjasto tuottaa aineisto- ja tietopalveluja Oulun yliopiston henkilökunnalle ja opiskelijoille. Myös alueen muu koulutus sekä kulttuuri- ja elinkeinoelämä hyödyntävät monialaisen tiedekirjaston palveluja.

Kokoelmat vuoden lopussa olivat noin 1,7 miljoonaa nidettä ja 40 hyllykilometriä. Kirjastoyksiköitä oli 16, joissa kävi yhteensä 1,1 miljoonaa asiakasta. Lainoja annettiin noin 1,26 miljoonaa.

Arkkitehtuurin kirjasto siirtyi uuteen rakennukseen vuoden alusta. Rakentamistekniikan kirjaston toiminta päättyi osaston lakkauttamisen myötä heinäkuussa.

Uusi atk-järjestelmä otettiin käyttöön kesäkuun 2001 lopussa. Käyttöönottoon liittyi kokoelmatietokannan konvertointi sekä henkilökunnan ja asiakkaiden laaja koulutus. Palveluja ja aineistoja tarjottiin aiempaa enemmän verkon kautta. Kirjasto oli mukana viidessä kansallisessa elektronisen kirjaston hankkeessa ja kansainvälisessä palvelujen laatu tutkimisessa hankkeessa.

Kirjastossa tehtiin yhteensä 121 henkilötyövuotta. Vakainaisia virkoja oli 105. Yliopiston budjettirahoitus oli noin 26,3 mmk, toimitilojen rahoitus 11,1 mmk ja ulkopuolinen rahoitus noin 4 mmk, eli yhteensä 41,4 mmk.

Kielikeskus

Kielikeskuksen tehtävänä on järjestää tutkintoihin kuuluvaa pakollista ja vapaaehtoista kotimaisten ja vieraiden kielten sekä niiden kulttuurien opetusta. Kielikeskus toimii tiiviissä yhteistyössä tiedekuntien ja muiden yliopistojen kielikeskusten kanssa.

Opetusta annetaan yhdeksässä kielessä: suomi (kirjallinen ja suullinen viestintä sekä suomi vieraana kielenä), ruotsi, englanti, saksa, ranska, venäjä, italia, espanja ja japani. Lisäksi kielikeskuksen itseopiskelustudioissa on mahdollista opiskella lukuisia muita kieliä.

Virkoja kielikeskuksessa oli kertomusvuonna 33,5. Pääosa näistä eli 29,5 oli opetusvirkoja. Opintosuorituksia kirjattiin noin 11 000 opintoviikkoa ja opiskelijamäärä oli noin 7 850.

Elektronioptiikan laitos

Laitoksen tehtävänä on tarjota elektroniopitaisia ja röntgenspektroskooppisia tutkimuspalveluja koko yliopistolle. Palvelut olivat elektronimikroskooppikuvaustöitä sekä alkuaine-, yhdiste-, mikrorakenne- ja partikkelimäärittäyksiä. Tutkimuslaitteina oli 4–7 elektronimikroskooppia, röntgenmikroanalysaattori, röntgendiffraktometri ja röntgenfluoresenssispektrometri.

Laitteita käytti 97 opiskelijaa ja tutkijaa 56 opinnäytetyössä ja 40 muussa tutkimuksessa, joissa otettiin 6 259 kuvaa. Käyttäjät olivat neljän tiedekunnan 17 eri laitoksesta. Opetuksessa laitteita käytettiin 8 opetuskurssilla. Yliopiston ulkopuolelle tehtiin 124 tilaustutkimusta 26

yrittäjäyhteisölle. Laitteiden käyttötuntimäärä oli 5 157 tuntia.

Laitoksen henkilökuntaan kuuluu kuusi henkilöä. Sen kokonaisrahoitus oli 1 937 000 markkaa, josta 1 713 000 mk oli budjetti- ja 224 000 mk ulkopuolista rahoitusta.

Koe-eläinlaboratorio

Koe-eläinlaboratorio tarjoaa nykyaikaiset tilat ja korkealaatuiset eläimet tutkimuksen käyttöön. Koe-eläiminä käytettiin jyrsijöitä, kaniineja, sikoja ja lampaita; geenimuunnellut hiiret tuotettiin barrieriyksikössä. Uusia koelupia myönnettiin 81. Eläinten hoidon ohella tutkijoita autettiin kokeiden suunnittelussa ja toteuttamisessa. Keskuksen järjestämän koe-eläinlaboratorion suoritti 25 tutkijaa ja koululaisvierailuilla kerrottiin koe-eläinasioista tutkimuksen kannalta.

Toiminta perustuu kolmen R:n periaatteisiin: eläinten määrää vähennetään käyttämällä laadukkaita eläimiä (Reduction), hyvinvointia painotetaan (Refinement) ja korvaavia menetelmiä seurataan (Replacement). Kansainvälinen tietotaito taataan osallistumalla koe-eläinjärjestöjen toimintaan. Oma tutkimus keskittyy häkki- ja ympäristöolosuhteisiin sekä hyvinvointiin.

Henkilöstöpalvelut

Henkilöstöpalvelut vastaa yliopiston henkilöstöhallinnosta ja sen kehittämisestä. Yksikkö toimi kolmessa tiimissä: palkkatii- mi, työterveystiimi ja rekisteritiimi. Henkilöstöä oli 14.

Yliopiston noin 3 000 henkilön henki- löstöasioiden hoito on pitkälle hajautet- tu tiedekuntiin, mutta yksikössä hoidet- tiin kaikkien näiden asioiden ohjauksen ohella vajaan 1 000 henkilön palkanlas- kenta ja henkilöstöasiat. Henkilöstöpal- velut ohjasi ja neuvoi virka- ja työehto- sopimusasioiden tulkinnoissa. Lisäksi yksikkö vastasi yliopiston työsuojeluasiois- ta sekä työterveyshuollon, eläkeasioiden ja työkykyä ylläpitävän toiminnan järjes- telyistä.

Keskitetysti hoidettiin kaikki ikälisiä, määrävuotiskorotuksia ja vastaavia lisää koskevat päätökset. Henkilöstöpalveluis- sa ylläpidettiin myös henkilöstön nimikir- joja; otteita annettiin noin 1 600.

Opiskelijapalvelut

Opintotukihallinnon jatkuvuus nykymuo- dossaan turvattiin, kun Kansaneläkelai- toksen kanssa solmittiin uusi sopimus opintotukitehtävien hoidosta. Opetuk-

Tukipalvelut

sen ja opiskelun tuen tietojärjestelmä OODI saatiin käyttöön opiskelijoiden ja tutkintojen rekisteröimiseksi ja osittain opintosuoritusten kirjaamiseksi. Abipäi- vät järjestettiin 13. kerran marraskuussa. Abeja opinto-ohjaajineen vieraili yliopis- tossa 79 lukiosta yhteensä yli 5 500.

Työllistymispalvelujen järjestämään yksilö- ja ryhmäohjaukseen ja koulu- tustilaisuuksiin osallistui yhteensä 2 900 opiskelijaa. Kehittämiskohteina olivat erityisesti harjoittelu ja mentorointi sekä tutkinnon suorittaneiden seuranta. Laaja selvitys tehtiin humanistisesta tiedekun- nasta valmistuneiden sijoittumisesta.

Opetussuunnitelmien kehittämistä jatkettiin kaikissa tiedekunnissa. Erityistä huomiota kiinnitettiin myös opinto-ohja- ukseen ja opinto-ohjaajien työn kehittä- miseen. Merkittävää oli opetusvirkojen

virantäyttöä ja portfolioarviointia koske- van uuden ohjeiston valmistuminen.

Suunnittelu- ja kehittämispalvelut

Suunnittelu- ja kehittämispalvelut vasta- si yliopiston toimintasuunnitelma-asiakir- jojen sekä tulosneuvottelujen, toiminta- kertomuksen yleisosan ja KOTA-tilasto- jen tuottamisesta. Yksikkö osallistui tut- kimuksen ja yhteiskunnallisten palvelutoi- mintojen päätulosalueiden asioiden val- misteluun. Yksikkö valmisteli yliopiston strategian kehittämishaasteita ja toimin- nan arviointikriteereitä.

Tiedeneuvosto ja tiedesihteeri val- mistelivat yliopiston tutkimuspoliittisia linjauksia. Asiakirjahallinnossa otettiin käyttöön atk-pohjainen diaarijärjestel-

mä. Perusyksiköiden johtamista ja stra- tegian kehittämistä tukevia koulutus- ja konsultaatiotehtäviä toteutettiin osana henkilöstökoulutusta.

Aluetoiminnassa osallistuttiin Poh- jois-Suomen aluekeskusohjelma-asiakir- jojen ja alueellisten korkeakoulustrate- gioiden valmisteluun, yliopiston raken- nerahastotoiminnan koordinointiin sekä lähialueyhteistyötä koskeviin valmistelu- tehtäviin.

Suunnittelu- ja kehittämispalvelut hoiti myös yliopiston neuvottelukunnan, alueneuvottelukunnan, tiedeneuvoston sekä Oulun yliopiston ja yhteistyöyliopis- tojen välisten neuvottelujen sihteeri- ja valmistelutehtäviä. Yksikkö vastasi hallin- topalveluiden useiden sisäisten työryhmi- en sihteeri- ja valmistelutehtävistä.

ministeriön kanssa sovittiin periaatteet yleiskustannusten kohdentamiseksi näihin hankkeisiin.

Yliopistojen tilojen rakentamisen rahoituksen muutos on helpottanut rakentamismahdollisuuksia. Ongelmaksi on noussut lisätilojen ja tilamuutosten vuokrien rahoitus. Vireillä on useita uudisrakennushankkeita. Osaksi uudisrakentamisen tarve johtuu opiskelijamäärien kasvusta ja osaksi tarkoitukseen sopimattomista tiloista. Tilapalveluilla on viimeisten viiden vuoden aikana ollut käytössä yliopiston maksettaviksi kuuluviin korjaus- ja muutostöihin 2–3 miljoonaa markkaa, mikä tarpeisiin nähden on liian vähän.

Vahtimestareiden virastomestarikoulutusta jatkettiin Oulussa. Ensimmäisessä vaiheessa koulutukseen osallistuu 13 vahtimestaria. Tavoitteena on kouluttaa kaikki vakinaiset vahtimestarit, jos Oulussa toteutetaan toinenkin kurssi. Vahtimestaritoimintaan kuuluvat myös asentajapalvelut, joita laitokset omalla kustannuksellaan käyttävät tekemään pieniä remontteja, korjauksia, muuttoa, kellareiden siivouksia ja järjestelyjä.

Oulun yliopistopainossa on käytössä kolme digitaalista Docutech-laitteistoa sekä kaksi värikopiolaitetta. Painon ohjelmistot ja laitteet mahdollistavat paperiversion muuntamisen elektroniseen muotoon ja julkaisemisen esimerkiksi www-sivuilla.

Yliopistopainossa tuotettiin vuoden aikana A4-kokoon muutettuna yhteensä noin 20,5 miljoonaa mustavalkoista kopiota ja noin 360 000 värikopiota. Väitöskirjoja painettiin 101 kappaletta.

Talous- ja toimitilapalvelut sekä painopalvelut

Talous- ja toimitilapalveluissa on kolme vastuualuetta: talouspalvelut, toimitilaja materiaalipalvelut sekä yliopistopaino. Yksikön tehtävät muodostuvat viranomastehtävistä (tilivirastotehtävät), palveluista ja yliopiston johtamista avustavista tehtävistä.

Vuoden 2001 aikana yksikössä panostettiin sisäisen, johtamista palvelevan laskentatoimen kehittämiseen, projekti- ja raportoinnin kehittämistyöhön ja hankintaohjeiden tekemiseen. Muita merkittäviä kehittämiskohteita olivat euroon siirtymiseen valmistautuminen ja EU:n rakennerahastoihin liittyvien rahoitusongelmien selvittäminen. Pohjoisten läänien TE-keskusten ja sisäasiain-

ANNA-MARIA RAUDASKOSKI

Tietohallinto

Tavanomaisten palvelutehtävien ohella tietohallinnon vastuualueella kartoitettiin ja priorisoitiin käynnissä olevia tietohallinnon projekteja. Tietohallinnon johtoryhmässä kehitettiin uutta tietohallinnon strategista suunnitelmaa vuosiksi 2002–2005.

Viestintäpalvelut

Viestintäpalvelujen yleisenä tehtävänä on sisäisen ja ulkoisen viestinnän kehittäminen. Yksikkö toimittaa esiteaineistoa ja lehtiä, antaa neuvontaa ja pitää yhteyttä tiedotusvälineisiin.

Vuoden merkittävin uudistus oli yliopiston www-sivujen rakenteen ja ul-

koasun uusiminen. Sivut avattiin marraskuun lopussa koekäyttöön. Uudistus tuli mahdolliseksi, kun viestintäpalveluihin perustettiin www-tiedottajan virka.

Viestintäpalvelut toimitti vuoden 2000 vuosikertomuksen, viisi numeroa Aktuumia ja 20 numeroa Tietopistoa. Uudistettu yleisite ja esitekansio valmistuivat suomeksi ja englanniksi. Tiedotusvälineille toimitettiin säännöllisesti tiedotteet väitelleistä ja tutkinnon suorittaneista, nimitetyistä professoreista sekä ajankohtaisista uutisaiheista. Kaikki lehdistötiedotteet ovat myös verkossa. Sähköpostin käyttö lehdistötiedottamisessa laajeni. Yksikössä työskentelee kuusi henkilöä.

Innovaatiotoiminta

Yliopistotutkimuksen perustehtävä on tuottaa uutta tietoa palvelemaan sekä eri tieteenalojen kehitystä että yhteiskuntaa. Innovaatiostrategiansa mukaisesti Oulun yliopisto pyrkii edesauttamaan tutkimustuloksien mahdollisimman laajaa hyödyntämistä. Käytännössä strategian edellyttämät toimet on annettu Kotussa toimivan tutkimus- ja innovaatiopalvelujen tehtäväksi. Yhteistyö jatkui vuoden aikana Keksintösäätiön ja OuluTech Oy:n kanssa ja aloitettiin Licentia Oy:n kanssa.

Tutkimus- ja innovaatiopalvelut käsiteli noin 900 yliopiston tutkijaryhmien ulkopuoliseen tutkimusrahoitukseen liittyvää sopimusta. Yliopiston henkilökunta teki 58 uutta keksintöilmoitusta, yliopiston nimiin jätettiin kolme patenttihakemusta ja rekisteröitiin yksi tavaramerkki. Tutkimustyön tuloksien hyödyntämisestä solmittiin kaksi lisenssisopimusta.

Tiedotusvälineissä julkaistu materiaali oli myös muun yleisön käytettävissä.

Arktisen teknologian keskuksen (1.12.2001 alkaen NorTech Oulu) toiminta keskittyi yhä enemmän ympäristöalan hankkeisiin, joista suurin oli Pohjois-Pohjanmaan ympäristöklusteri-hankekokonaisuus. Vesihuoltoinsinöörin koulutus Murmanskissa jatkui, samoin kuin Northern Dimension Universities -hanke, joka lisää Barentsin alueen yliopistojen välistä ympäristöalan koulutus- ja tutkimusyhteistyötä.

The University of Oulu is one of the largest and leading universities in Finland. The University constitutes 10 % of all students, staff and degrees awarded in Finland annually.

The University awarded 1,126 first degrees and conferred 111 doctoral degrees in 2001. The annual student intake was 2,289. The number of post-graduate students was 1,763. The University has consolidated its position at the forefront of educational development in Finland. The quality of teaching is improved by designing an evaluation and teaching merit scheme in close cooperation with students.

The research activities of the University were continued with the object of maintaining the established high quality. The University has four multidisciplinary research focus areas offering a wide potential for innovative interdisciplinary research projects. These are Biotechnology, Information Technology, Northern Issues and Environment.

Four internal quality units of research were selected for the first time for the years 2001–2003. These are primarily newly established

The University of Oulu in 2001

units with a large number of young researchers. This emphasis is hoped to consolidate the units' scientific continuity and the further emergence of high-quality national top units.

The University was allocated FIM 639 million out of the national budget, representing a 2,1 % growth compared to the previous year. Extra-budgetary funding grew about 9 % to FIM 374 million. The whole budget of the University totalled FIM 1,125 million.

New construction projects completed included the first stage of Tietotalo in the Linnanmaa campus for the Department of Electrical Engineering and the main building of Sodankylä Geophysical Observatory. Under construction is an extension to the Department of Architecture.

International student exchange showed an increase in numbers. The total number of students sent abroad was 297. The exchange of students was carried out mainly within the framework of major programmes such as Erasmus, ISEP and Nordplus. The most popular target countries for Finnish students included Germany, the USA and Sweden. The reciprocity of exchange programmes showed a slight increase, from 235 to 244 compared to the year 2000.

The University continued to foster its mandate to serve the community by developing its regional activities. Researchers in several fields at the University have long-standing connections with industry and economic life. Although the

ratio between basic research and applied research varies in different disciplines, high-quality basic research has generally been geared to meet the practical needs of diverse development projects, carried out in close cooperation with local industries and businesses. The university also maintains close ties with local officials and decision-makers to acquire information about the changing needs of their regions. By this the University of Oulu carries out its main mission, that of promoting the mental and material welfare of Northern Finland.

General Disciplines

Humanities
Economics
Education
Medicine
Dentistry
Health Care
Science
Technical Sciences

Faculties

Faculty of Humanities
Faculty of Economics
Faculty of Education
Faculty of Medicine
Faculty of Science
Faculty of Technology

Number of students	
Lower degree students	151
First degree students	12 142
Admissions	2 289
Post-graduate students	1 763
Other students	444
<i>Combined</i>	<i>14 500</i>
Number of Awarded Degrees	
Lower degrees	85
First degrees	1 126
Post-graduate degrees	
– Licentiates	49
– Doctorates	111
Other degrees	95
<i>Combined</i>	<i>1 466</i>
Staff	
Number of staff financed by the State Budget:	
Academic teaching staff:	
– Professors *	236
– Other teaching staff	630
<i>Teaching staff combined</i>	<i>866</i>
(* The total number of professorships was	239)
Other staff	1 088
Staff in Teacher Training Schools	126
Number of staff financed by other sources	1 080
<i>Total number of staff</i>	<i>3 160</i>

Expenditure (1000 FIM)	
Financed by the State Budget	639 686
Teacher Training Schools	56 288
Value Added Tax	54 899
Other external funding	374 244
<i>Combined</i>	<i>1 125 117</i>
Premises	
<i>Total area (in square metres)</i>	<i>214 615</i>
Publishing 2000	
Scientific publications	2 035
Other publications	935
<i>Combined</i>	<i>2 970</i>
International contacts	
Researchers and scholars (visits lasting over 2 weeks: number of months / combined number of months)	
<i>Total number of visits abroad by researchers and scholars from Oulu</i>	<i>166/438</i>
<i>Total number of visits to Oulu by researchers and scholars from abroad</i>	<i>167/568</i>
Students	
Number of exchange students from Oulu studying abroad	
	297
Number of foreign students studying in Oulu	
– degree students	218
– exchange students	244

Yhteystietoja

Oulun yliopisto
Linnanmaa (ellei muuta katuosoitetta)
90014 OULUN YLIOPISTO
puh. (08) 553 1011
fax (08) 553 4112

Hallintopalvelut
PL 8000

Humanistinen tiedekunta
PL 1000
Kasvatustieteiden tiedekunta
PL 2000
Luonnontieteellinen tiedekunta
PL 3000
Lääketieteellinen tiedekunta
Aapistie 7
PL 5000
puh. (08) 537 5011
Taloustieteiden tiedekunta
PL 4600
Teknillinen tiedekunta
PL 4000

Biocenter Oulu
PL 5000

Infotech Oulu
PL4500

Thule-instituutti
PL 7300

Kajaanin opettajankoulutusyksikkö
Kajaanin kehittämiskeskus
Seminaarinkatu 2
PL 51, 87101 Kajaani
puh. (08) 632 4611

Sodankylän geofysiikan observatorio
Tähteläntie 112, 99600 Sodankylä
Puh. (016) 619 811

Meri-Lappi Instituutti
Tietokatu 6, 94600 Kemi
Puh. (016) 228 534

www oulu.fi

Contact Details

University of Oulu
Linnanmaa, Oulu, Finland
Tel. +358 8 553 1011
Fax +358 8 553 4112
The postcode for the addresses
FIN-90014 UNIVERSITY OF OULU

Administration
P.O.Box 8000
Office of International Relations

Faculty of Humanities
P.O.Box 1000
Faculty of Economics
P.O.Box 4600
Faculty of Education
P.O.Box 2000
Faculty of Medicine
Add:Aapistie 7, P.O.Box 5000
Faculty of Science
P.O.Box 3000
Faculty of Technology
P.O.Box 4000

Biocenter Oulu
P.O.Box 5000

Infotech Oulu
P.O.Box 4500

Thule Institute
P.O.Box 7300

Kajaani Department of Teacher Education
Research and Development Centre of
Kajaani
Add: Seminaarinkatu 2
P.O.Box 51, FIN-87101 Kajaani
Tel. +358 8 632 4611

Sodankylä Geophysical Observatory
Add:Tähteläntie 112, FIN-99600 Sodankylä
Tel. +358 16 619 811

Meri-Lappi Institute
Add:Tietokatu 6, FIN-94600 Kemi
Tel. +358 16 228 534

Toimitustiedot

TOIMITUSKUNTA

Lauri H.J. Lajunen
Jouni Koiso-Kanttila
Vilho Myllylä
Hannu Pietilä
Olavi Jakkula
Elna Stjerna
Tiina Pistokoski

TOIMITTAJAT

Elna Stjerna
Tiina Pistokoski
Liisa Salmela

GRAAFINEN SUUNNITTELU JA TOTEUTUS

Raimo Ahonen

TALOUS JA TILAT

Ulla-Maija Posti

TILASTOT

Olavi Jakkula
Reijo Pentinsaari
Leena Niiranen

GRAAFISET TILASTOT

Raimo Ahonen
Hilkka Suorsa

KUVAT

Oulun yliopiston kuva-arkisto ja mainitut kuvaajat sekä muotokuvat Liisa Kärki

KIRJAPAINO

Raahen Kirjapaino Oy

ISSN 0787-4227